

Jalkineprojekti TIENI-brändille

Artenomi

Älykäs ja kestävä muotoilu

Syksy 2024

Hannu Viitala

Älykäs ja kestävä muotoilu

Tekijä Hannu Viitala

Työn nimi Jalkineprojekti TIENI-brändille

Ohjaajat Mirja Niemelä ja Ville Siipola

Tiivistelmä

Vuosi 2024

Tässä opinnäytetyössä esittelen yhteistyötäni Tuulia Ivalon kanssa suunnitellessani jalkinetta hänen uudelle vaatemerkillen, Tieni-brändille. Tarkastelen Tuulian brändin taustalla olevia arvoja, tavoitteita ja kohderyhmää sekä syvennyn ajattoman muodin käsitteeseen, joka on keskeinen osa brändin identiteettiä. Lisäksi työssä käsitellään projektin kytköstä Italiaan ja sen vaikutuksia brändi identiteettiin ja sen kehittymiseen.

Opinnäytetyössäni kerron omasta roolistani Tieni-brändin saapikkaiden suunnittelussa ja kaavoittamisessa sekä tuotantoyrityksen etsimisestä Italiasta. Tavoitteena on suunnitella ja kaavoittaa naisten alle polven ulottuva saapas, joka on korkealaatuinen, ajaton ja tyylikäs perustuote. Saappaan suunnittelussa keskeistä on käyttömukavuus ja ergonomia ja sen muotoilussa korostuvat minimalistisuus ja linjakkuus. Kuvaan suunnitteluprosessin eri vaiheet ja esittelen myös jalkineen tuotantoon liittyvät haasteet. Työni keskiössä on vuorovaikutteinen suunnittelumenetelmä, jossa asiakkaan tarpeet, toiveet ja brändin identiteetti yhdistetään suunnittelijan ammattitaitoon ja kriittiseen näkemykseen.

Avainsanat Brändianalyysi, Italia, Suunnitteluprosessi, Ajaton muoti, Tyyli

Sivut 38

Smart and sustainable design

Abstract

Author Hannu Viitala

Year 2024

Subject Footwear project for TIENI-brand

Supervisors Mirja Niemelä and Ville Siipola

In this thesis, I present my collaboration with Tuulia Ivalo in designing footwear for her new clothing brand, Tieni. I explore the values, goals, and target audience behind Tuulia's brand and delve into the concept of timeless fashion, which is a central part of the brand's identity. Additionally, the thesis discusses the project's connection to Italy and its impact on the development of the brand identity.

In my thesis, I describe my role in designing and pattern-making the Tieni brand's boots, as well as searching for a production company in Italy. The goal is to design and create a pattern for a women's knee-high boot that is high-quality, timeless, and a stylish fashion piece. The key elements in designing the boot are comfort and ergonomics, with the design emphasizing minimalism and sleek lines. I outline the different phases of the design process and also present the challenges related to the production of footwear. At the core of my work is the interactive design method, in which the client's needs, desires, and brand identity are combined with the designer's expertise and critical vision.

Keywords: Brand analysis, Italy, Design process, Timeless fashion, Style

Pages: 38

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Aiheen valinta	1
3	Viitekehys	3
4	Henkilökuva	3
4.1	Brändi kuvaus	4
4.2	Brändin kohderyhmä	7
5	Projektin tavoite	7
6	Italia	9
6.1	Arsutoria	10
6.2	Lineapelle / Micam	12
7	Ajaton muoti	14
7.1	Tyyli käsitteenä	15
8	Suunnittelu prosessi	18
8.1	Tuotanto ja siihen liittyvät haasteet	21
8.1.2	Yleiskatsaus jalkineiden valmistusprosessiin	23
8.2	Ensimmäiset luonnokset	25
8.3	Toiset luonnokset	29
8.4	Venyke	30
8.5	Ensimmäiset protot ja näytteet	32
8.6	Kaavoitus	35
9	Pohdintaa	36
	Lähteet	39

Kuvat

Kuva 1	Viitekehys. (Hannu Viitala 2024)	3
Kuva 2	Brändin logo (Tieni, n.d)	4
Kuva 3	Arsutoria logo (Arsutoria, n.d)	10
Kuva 4	Tilanne kuva Arsutoria (Hannu Viitala 2023)	12
Kuva 5	Lineapelle/Micam messut (Hannu Viitala 2023)	13
Kuva 6	Luonnokset (Hannu Viitala 2024)	28
Kuva 7	Luonnokset kaksi (Hannu Viitala 2024)	29
Kuva 8	Venyke (Hannu Viitala 2024)	31
Kuva 9	Ensimmäisten protot, peruskaavat (Hannu viitala 2024)	32
Kuva 10	Lestikopio (Hannu Viitala 2024)	33
Kuva 11	Ensimmäiset näytteet (Hannu Viitala 2024)	35

1 Johdanto

Opinnäytetyössäni esittelen yhteistyötäni Tuulia Ivalon kanssa ja hänen omistamaansa Tuu-Li design vaateliikettä ja hänen uutta brändiään Tieni. Avaan henkilökuvaa siitä, kuka on tämä vahva nainen, joka omaa rautaisen ammattitaidon muodin saralta ja on nyt lanseeraamassa uutta itsensä näköistä, oman suunnittelija ideologiansa mukaista brändiä. Mitkä ovat hänen ajatuksensa ja aatteensa uuden brändin takana ja sen luomisessa. Esittelen brändin brändi identiteettiä ja sitä minkälaisille markkinoille brändi tähtää ja minkälaista kohderyhmää se tavoittelee asiakkaakseen. Nostan esille myös brändiin olennaisena osana kuuluvan käsitteen ajaton muoti, ja mitä tähän ajatusmaailmaan kuuluu ja mitkä asiat ovat siinä olennaisessa osassa. Tuon myös esille projektiin vahvasti liittyvän kytköksen Italiaan ja sen mikä on tämä sula liitto suomen ja Italian välillä tässä projektissa. Opinnäytetyössä esittelen oman osana tässä projektissa eli sen, että tehtäväni on suunnitella Tuulian uudelle brändille saapikkaat sekä myös löytää tuotteelle mahdollinen tuotanto Italiasta. Opinnäytetyössäni esittelen ja käyn läpi tarkemmin suunnitteluvaiheen eri vaiheita ja suunnitteluprosessin kulkua. Opinnäytetyössäni en esittele lopullista kaavapakettia, koska kyseessä on tilaustyö ja toiveena saada tuote tulevaisuudessa tuotantoon ja markkinoille.

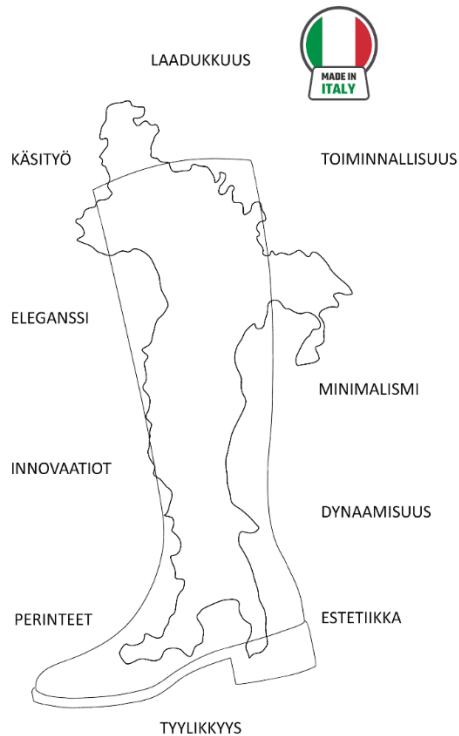
2 Aiheen valinta

Opinnäytetyö alkoi, kun sain yhteydenoton Anne Ala-Mattilalta ja hän kertoi haluavansa esitellä minut asiakkaalleen Tuulia Ivalolle, joka on lanseeraamassa uutta brändiä, jonka tiimoilta hän oli halukas tutustumaan minuun ja keskustelemaan mahdollisesta yhteistyöstä. Heti ensimmäisessä tapaamisessa innostuin asiasta ja sovimme, että lähdemme viemään yhteistyötä eteenpäin. Samalla nousi myös ajatus siitä, että tekisin opinnäytetyön liittyen aiheeseen. Voimme nostaa ilmoille kysymyksen siitä, miten minä sitten sovin tähän kuvioon mukaan? Siinäpä onkin hyvä kysymys. Ehkä vahvimmin voi nostaa esille viime syksyn, jonka vietin Italiassa, Milanossa, Arsutorian yksityiskoulussa opiskelemassa italialaista käsin kaavoittamista. Juuri tämä jalo taito ja oppi, jota siellä sain, on myös tuonut minut tähän projektiin. Kaikki tietävät, että italialaiset kengät ovat tyylikkyudessaan ja käytännöllisyydessä maailman huippu luokkaa. Ja kaiken perusta tähän on käsin kaavoittamisen taito, jota juuri Arsutoriassa opetetaan. 15 viikkoa pelkkää kaavoittamista, neljänä päivänä viikossa on tuonut minulle ainutlaatuisen edun ja ammattitaidon verrattuna moneen muuhun jalkinealan ammattilaiseen Suomessa tai Euroopassa ylipäänsä. Omaan suunnittelijan ja kaavoittajan

identiteettiin kuuluu vahvasti täydellisyyden tavoittelu ja asioiden hiominen äärimmäisellä tarkkuudella niin pitkälle kuin mahdollista. Jokainen millimetri ratkaisee, on taas oma motto suunnitellessani ja kaavoittaessani tuotteita. Luulenpa, että juuri tämä ominaisuuteni on se, joka ajoi meidät yhteen Tuulian kanssa ja sai minut lähtemään mukaan tähän projektiin. Projekti, jonka tarkoituksena on omalta osaltani suunnitella ja kaavoittaa Tuulian brändille klassinen naisten saapas. Osuuteni laajuuteen kuuluu myös tuotannon pohtiminen, lähinnä tehtaan löytäminen Italiasta, lestien valinta ja materiaalien suunnittelu ja löytäminen. Sekä totta kai jalkineen suunnittelu, kaavoitus ja paperi prototyyppien valmistus ja mallin hiominen täydellisyyteen yhdessä Tuulian kanssa. Tämä on projekti, jossa työskentelen pääsääntöisesti itsekseni, mutta koko ajan kommunikoiden tilaajan, eli tässä tapauksessa Tuulian kanssa. Vuorovaikutus on kaiken A ja O. Voisikin sanoa, että kyseessä on yhteistyö suunnittelu projekti, joka toteutetaan vuorovaikutteisella suunnittelu metodilla yhdessä Tuulian kanssa. Hyvän yhteistyön peruspilareita on ymmärtää asiakkaan tarpeita, toiveita ja odotuksia yhteiseltä projektilta. Keskustelu tulee pitää avoimena ja informaation tulee liikkua tasaiseen tahtiin asiakkaalle siitä missä mennään projektiin liittyen. Vuorovaikutteisessa suunnittelussa suunnittelijan pitää olla myös valmis ottamaan vastaan kritiikkiä ja muutosehdotuksia. Suunnittelijan pitää pystyä myös seisomaan valintojensa ja päätöksiensä takana, sekä pystyä perustelemaan nämä asiakkaalle. Suunnittelijan tulee myös olla valmis esittämään asiakkaalle kysymyksiä, joilla selvitetään asiakkaan mieltymyksiä, brändin identiteetin ja muita tärkeitä tekijöitä yksityiskohdista.

3 Viitekehys

Kuva 1.Viitekehys. (Hannu Viitala 2024)

4 Henkilökuva

Uuden luominen vaatii aina selkeää ja vahvaa visiota jostain, jota joku muu ei vielä ole tehnyt. Usko itseensä ja ideaansa edellyttää periksiantamatonta luonnetta, ymmärrystä alasta ja vahvaa tahtoa. Nämä ovat juuri asioita, joita minulle tulee mieleeni, kun mietin asiakastani Tuulia Ivaloa. Tuulia omaa yli kahdenkymmenen vuoden kokemuksen vaatetusalaista ja on nähnyt ja kokenut sen muutokset vuosien aikana. Ymmärrys suunnittelusta, valmistuksesta ja myynnistä tekevät hänestä kovanluokan ammattilaisen, joka ymmärtää Suomalaisen ja kansainvälisen asiakaskunnan vaatimukset ja toiveet. Työskentely asiakkaiden parissa hänen kivijalkaliikkeessään on antanut hänelle selkeän kuvan siitä mitä asiakkaat haluavat ja vaativat. Sekä tietenkin ymmärryksen siitä mikä myy ja mikä ei.

Tuulian intohimo ja rakkaus Italiaan huokuu hänestä ja hänen liikkeestään. Tarkoin valitut italialaiset brändit, joita hän myy edustavat ajatonta, klassista ja silti modernia tyyliä. Aivan kuten Tuulia itsekin. Laatu on kaikkein tärkeintä, käytännöllisyyttä ja kestävyyttä unohtamatta. Tyylikkyys syntyy pienistä, oivaltavista asioista ja yksityiskohdista. Kun puhutaan vaatteista, kaikkein tärkeimpään rooliin nousevat kaavoitus, materiaalit ja vaatteen toteutus eli ompelu. Modernia tyylikkyyttä ei massa tuoteta halpatyövoiman avulla vaan se vaatii artesaani tason osaamista jokaisella valmistuksen osa-alueella.

Joten mitä voi rautainen alan ammattilainen enempää haluta kuin maineikkaan, omannäköisen liikkeen Tampereen ydinkeskustassa? Tietenkin lähteä kehittämään jotain uutta, jotain itsensä näköistä ja omaa ideologiaansa täysin noudattavaa tuotetta. Tarkemmin sanottuna tuoteperhettä, uutta brändiä. Tahto, näkemys ja visio yhdistettynä positiiviseen hulluuteen, ripauksella Itä-suomalaista verenperintöä ovat asiat, jotka ovat saaneet Tuulian hyppäämään tuntemattomaan ja lähtemään kehittämään ja ideoimaan omaa brändiä. Brändiä, jossa yhdistyvät hänelle tärkeät design elementit ja ajatukset, sekä selkeä tarve kuluttajilta.

4.1 Brändi kuvaus

Kuva 2. Brändin logo (Tieni, n.d)

TIENI

BRÄNDIN YLEISKATSAUS

“TIENI on brändi, joka on kotoisin Tampereelta, Suomesta. Brändi yhdistää suomalaisen minimalismin ja toiminnallisuuden italialaiseen käsityötaitoon. Tieni tekee yhteistyötä italialaisten valmistajien ja toimittajien kanssa, jotka asettavat etusijalle korkealaatuiset, luonnolliset ja laadukkaat materiaalit. Brändin tuotteet on suunniteltu naisille, jotka haluavat tuoda luksusta arkeensa. Brändin tuotteiden suunnittelu keskittyy toiminnallisuuteen ja monipuolisuuteen, jotta vaatteet siirtyvät saumattomasti työstä tyylikkääseen vapaa-aikaan. Jokainen mallisto on harkitusti kuratoitu, ja sen väripaletti koostuu mustasta ja muutamista neutraaleista sävyistä, jotka on valittu kutakin kautta varten. Brändin tavoitteena on luoda

tuotteita, jotka ylittävät sesonkitrendit ja pysyvät rakastettuina vuodesta toiseen” (tieni, 2024), (tieni.studio, n.d)

Mikä on Tuulian uuden brändin kulmakivi? Mikä on se sanoma ja ideologia, joka erottaa brändin muista? Voisi sanoa, että ajatus “arjen luksusta” kuvastaa koko brändi ajatusta erittäin hyvin. Kyseessä on suhteellisen pieni kokoelma vaatekaapin peruspilareita, vaatteita, joita jokainen nainen tarvitsee vaatekaappiinsa. Tuotteita, joita voi yhdistellä toisiinsa saumattomasti ja jotka toimivat aamusta iltaan, arjesta juhlaan. Ajattomuus, tyylikkyys ja laatu modernilla otteella kuvailee mallistoa hyvin.

Kun tehdään, niin tehdään kunnolla, motto on vahvasti läsnä kaikessa. Materiaalit ovat parhaita mahdollisia, kaavoitus kansainvälistä huippu tasoa ja toteutus hipoo täydellisyyttä. Langat neuleisiin, kankaat vaatteisiin ja muut materiaalit ovat tarkoin valittu edustamaan juuri brändin vankkumatonta ajatusmaailmaa. Kysymys saattaa herätä, mistä löytää nämä mahtavat ja laadukkaat materiaalit? Entä missä tapahtuu tuotanto, entä kaavoitus? Tässä nousee esille jo aikaisemmin mainitsemani Italia. Italia on maa, joka sitoo yhteen tämän koko projektin. Italialainen ymmärrys laadusta ja materiaalien merkityksestä on asia, joka nostaa brändin siihen arvoon, johon se kuuluukin. Voitaisiinkin sanoa, että tämä projekti sitoo yhteen Suomalaisen tyylin ja minimaalisen design ajatuksen, sekä käytännöllisyyden italialaiseen laatuun ja tyylikkyyteen. Suomalaista, Italialaisilla mausteilla tai toisinpäin. Lopputulos on kuitenkin ihastuttava yhdistelmä tyyliä, selkeyttä ja laatua. Mielenkiintoista tässä projektissa on myös se, että lähes kaikilla mukana olevilla henkilöillä on joku yhteys Suomen ja Italian välillä. Joten Italia on hausalla tavalla asia, joka sitoo kaikki palaset tässä palapelissä yhteen ja toimii näin ollen lähestulkoon projektin punaisenankana. Tai tässä tapauksessa puna-, -valko-, -vihreänä lankana tai paremmin sanottuna kuteena. Rakkaus Italiaan ja Italialaiseen tyylikkyyteen, yhdistettynä Suomalaiseen selkeyteen ja funktionaalisuuteen ovat asioita, jotka yhdistävät mukana olevia erialojen ammattilaisia ja tekijöitä.

BRÄNDIN ARVOT

"Tienin suunnittelufilosofian ydin on luoda vaatteita, jotka hienovaraisesti voimaannuttavat käyttäjänsä. Tämä huomaamaton luksus ilmentää vaivatonta täydellisyyttä."

Brändin perusajatuksia ovat seuraavat:

“Brändin tuotteet palvelevat asiakastaan sekä työelämässä että vapaalla. Se karsii turhat pois ja antaa tilaa laadulle. Tuotteet jättävät tilaa oman persoonallisuutesi esiin tuomiseen. Korkea laatu. Brändin tuotteet keskittyvät muotoon ja toimivuuteen. Tuotteet ovat

uskomattoman helppo käyttöisiä ja mukavia päällä. Niiden täydellinen istuvuus saa olon tuntumaan voimakkaalta ja itsevarmalta. Jokainen mallisto siirtyy saumattomasti edellisestä seuraavaan, jolloin lähes kaikki tuotteet on vaivattomasti yhdisteltävissä toisiinsa. TIENI-brändi ja sen asiakkaat puhuvat samaa kieltä. Brändin takana on joukko alan ammattilaisia, jotka ymmärtävät, mitä korkealle tasolle pääseminen ja siellä pysyminen vaatii. He ovat valmiita tekemään töitä ja parantamaan suoritustaan”. (tieni, 2024), (tieni.studio, n.d)

Tuulia lähtee rohkeasta luomaan jotain, joka on Suomessa vielä poikkeuksellista ja uutta. Hypätään suoraan syvään päähän ilman turhia nöyristelyjä ja ujostelua. Jälleen nousee esille “kun tehdään, niin tehdään kunnolla” ajatus. Kokoelman tuotteet ovat pitkällisen hiomisen aikaansaamia laatu kappaleita. Joissa yhdistyy toiminnallisuus, käytännöllisyys, tyylikkyys ja ajattomuus. Unohtamatta tietenkään laatua ja modernia otetta. Kuten monet tietävät, tyylikäs minimalismi ja laatu maksavat. Joten kyseessä on brändi, joka nousee suoraan lähes high end tasolle. Tämä on hyvä esimerkki siitä, kun uskotaan visioon siitä mitä halutaan tehdä. Pois turha nöyrä ajattelu maailma ja kumartelu. Luodaan rohkeasti sitä mitä halutaan. Suomessa ollaan monesti liian ujoja tekemään rohkeita liikkeitä. Me liian usein ajattelemme, ettei hintavammalle tuotteelle ole ostajia. Ostajia kyllä löytyy Suomesta ja Suomen rajojen ulkopuolelta, jos tuote on vaan oikea ja juuri sen kaltainen mitä kuluttajat hakevat. Ostovoimaa on, se on fakta ja se pitää ymmärtää ja oivaltaa. Se pitää vaan löytää ja luoda juuri heille sopivia tuotteita. Tästä syystä selkeä profilointi tulevasta kohderyhmästä on jo minkä vaan projektin alkuvaiheesta alkaen ennennäkemättömän tärkeää. Se että tiedetään mitä suunnitellaan, kelle suunnitellaan ja miksi suunnitellaan, on tärkeimmät lähtökohdat uutta brändiä luodessa. Selkeä visio kohderyhmästä pitää suunnittelun, ideoinnin ja toteutuksen yhdenmukaisena ja selkeyttää koko projektin loppuun viemistä.

BRÄNDIFILOSOFIA

“Haluan, että TIENI on brändi, jota ihailevat mukavat, vahvat ja koulutetut naiset, brändin takana on lämmin, ammattimainen tiimi, joka tuntuu kuin perheeltä! TIENI on luotu syvästä <3 rakkaudesta. Kaikki tiimin jäsenet ymmärtävät Tieni-brändin filosofian sekä sen arvot ja suhtautuvat brändiin intohimolla. Tieni on mielenkiintoinen yhdistelmä suomea ja italiaa jokaisella tasolla, ei vain tuotteissa. Suunnittelijalla on italialainen silmä, ja aina kun hän ajattelee kauniita, elegantteja vaatteita, hän näkee pitkän, selkeän leikkauksen omaavan mustan, korkealaatuisen asun italialaisen naisen päällä, kävelemässä Milanon kaduilla. Unelmani on, että brändi saa jokaisen tuntemaan olonsa mukavaksi (ei kuin Ikea-perheessä), sekä tuntemaan olonsa tärkeäksi. Tieni ei ole vain minä. Se on joukko mukavia ihmisiä. TIENI on muodikas, avoin, cool, haluttava”. (tieni, 2024), (tieni.studio, n.d)

4.2 Kohderyhmä

Kuka siis on tämä henkilö/kuluttaja jolle Tuulia suunnittelee uutta brändiään? Selkeä profilointi on työelämässä oleva nainen, joka arvostaa laatua ja laadukkaita materiaaleja. Hän ostaa harkitusti tuotteita, jotka kestävät aikaa, eli ajaton tyylikkyys on kaiken perusta heidän vaatekaapissaan. Henkilö on valmis sijoittamaan enemmän taloudellisesti tuotteisiin, jotka vastaavat hänen mieltymyksiään ja jotka kestävät käytössä materiaaliensa ja suunnittelunsa perusteella vuosikymmeniä. Vaatteilla tulee voida mennä aamun palavereista suoraan illallistapaamisiin ja niitä tulee voida yhdistellä keskenään saumattomasti. Vaatteiden tulee olla miellyttäviä päällä ja niiden tulee olla valmistettu materiaaleista, jotka tuntuvat hyvältä ihoa vasten ja jotka hengittävät ja kestävät mukana päivän toiminnoissa ilman rypistymistä ja venymistä. Hiljainen luksus, eli quiet luxury on termi, joka kuvaa tämän asiakasryhmä pukeutumisasiologiaa parhaiten. He eivät leveile isoilla logoilla ja he välttävät massa hysteriaa aiheuttavia luksus brändejä ja ilmiöitä muodin saralla. Quiet luxury tarkoittaa hillittyä ja hienovaraista luksusta, jossa korostetaan laadukkaita, huolella valmistettuja tuotteita ilman näkyviä logoja tai brändimerkintöjä. Tämän tyylin tarkoitus on korostaa huomaamatonta eleganssia ja ajattomuutta, ja se vetoaakin ihmisiin, jotka arvostavat laatua ja käsityötä yli brändin näkyvän esille tuomista ja logo maniaa. Tärkeimpiä piirteitä quiet luxury tyyliin ovat korkealuokkaiset materiaalit, minimalistinen muotoilu ja hienostunut, mutta huomaamaton tyyli. Siihen kuuluu ensisijaisesti se, että vaatteissa ja asusteissa saatetaan käyttää parhaita kankaita, joita saatavilla on ja että viimeistely on huippuunsa vietyä ja hiottua ilman, että vaatteessa on selkeästi näkyvissä tuotemerkkejä. Ilmiö liittyy usein vauraampiin kuluttajiin, jotka haluavat hienostuneesti osoittaa varallisuuttaan ilman pröystäilyä. Tämä on vastakohta esimerkiksi brändien logomerkkeihin keskittyvälle luksukselle, joka korostaa varakkuutta näkyvillä merkeillä ja symboleilla. Mielestäni tämä on kohderyhmä, joka on unohdettu Suomen markkinoilla. Asiakaskunta, jolla on taloudellisesti mahdollisuus sijoittaa tuotteisiin, joita ostavat, ja jotka myös ymmärtävät kansainvälisen tyylikkyyden ja ajan hengen vaatimukset. Kohderyhmällä on selkeä ymmärrys tyylistään ja siitä, kuinka kerätä siihen kappaleita, jotka täydentävät toisiaan ja sitovat sen persoonalliseksi ja ylelliseksi kokonaisuudeksi.

5 Projektin tavoite

Minun roolini tässä projektissa on suunnitella ja kaavoittaa naisten alle polven korkuinen saapas. Luotto tuote, joka tulisi löytyä jokaisen naisen vaatekaapista. Lisäksi suunnittelun ja kaavoittamisen ohella tehtävänä on koittaa löytää tuotannon suorittava yritys Italiasta, sekä löytää saappaaseen käytettävät materiaalit ja komponentit ja tietenkin saappaan perustana toimiva lesti. Käytännössä tehtävänäni on siis suunnitella kaikki jalkineeseen liittyvät tekniset ja käytännön asiat ja niiden selvittäminen ja hoitaminen. Jos puhumme hieman tarkemmin itse tuotteesta, jota olen alkamassa suunnittelemaan, eli tässä tapauksessa naisten alle polven korkuisesta saappaasta. Tuuliolla oli jo heti alusta alkaen selvä visio siitä, että hän

haluaa mallistoonsa juuri korkean saappaan. Lähinnä syystä, että saapas on elegantti asuste, joka sopii monenlaisten asujen kanssa yhteen ja on yksi hyvän vaatekaapin peruspilareista. Hyvin suunniteltu saapas on luotto asuste, joka tulisi löytyä jokaiselta. Laadukkaista materiaaleista ja ammattitaidolla valmistettu saapas on asuste, joka kestää vuosia, ellei vuosikymmeniä hyvänä, eikä koskaan mene pois muodista. Tuulian visio on myös se, että saapas olisi ensimmäinen jalkine, jolla katsottaisiin, olisiko kengille kysyntää hänen brändissään. Tästä syystä ensimmäisessä vaiheessa brändiä lanseerattaessa markkinoille tuotaisiin vain yksi jalkine. Tulevaisuudessa ajatuksena olisi lisätä jalkineiden malleja mallistoon, jos koetaan, että niille on kysyntää ja niiden tuotanto on taloudellisesti hyödyttävää. Tässä toimii selkeä järjen ääni siitä, että miksi tuottaa tuotteita, joille ei ole kysyntää ja jotka eivät käy kaupaksi. Saappaan suunnittelussa tärkeintä on miettiä sen käyttömukavuutta. Tässä nousee esille materiaalien merkitys toivottuun lopputulokseen. Materiaali tulee olemaan nahka. Jos puhumme laadukkaasta ja mukavalta tuntuvasta jalkineesta ei ole muita vaihtoehtoja kuin nahka. Vaihtoehtoina on esille nousnut vasikan nahka, naudnan nahka ja lampaan nahka. Itselleni on tärkeää päästä koskettamaan näitä materiaaleja käsin ja kokeilemaan eri variantteja niistä. Tämä on ainoa tapa, jolla voin valita juuri oikeat materiaalit saappaaseen. Haluan myös voida esitellä erilaisia vaihtoehtoja Tuulialle, jotta voin perustella tiettyjä valintoja liittyen saappaan rakenteeseen ja jotta saamme yhtenäisen päätöksen siitä mitä materiaaleja tulemme käyttämään. Kaikki keinomateriaalit ovat heti pois suljettu vaihtoehtoista, niiden hengittämättömyyden ja kestävämyytensä johdosta. Myöskään kangasmateriaalit eivät ole soveltuvia laadukkaaseen saappaaseen. Nahalta toivotaan pehmeyttä, mutta myös tiettyä lujuuutta jotta saapas säilyttää muotonsa käytössä. Olen lähdössä Lineapelle messuille Milanoon etsimään nahan tuottajia ja katsastamaan eri vaihtoehtoja materiaaleista. Saappaan ilme halutaan pitää mahdollisimman selkeänä ja ajattomana, mutta kuitenkin tyylikkään modernina. Minimalistisessa muotoilussa pääpaino sijoittuu mittasuhteisiin, harkittuun saumojen sijoittamiseen ja yleiseen puhtaslinjaisuuteen. Mallista halutaan karsia kaikki ylimääräinen pois, eli turha odottaa solkia, remmejä tai muita yleisilmettä rikkovia yksityiskohtia. Jalkineen tulee olla käyttäjä ystävällinen, tarkoittaen, että se on helppo saada jalkaa ja pois jalasta. Sekä on mukavan tuntuinen käytettäessä ja voisi sanoa, että jalka suorastaan lepää sitä käytettäessä. Käyttömukavuuteen halutaan vaikuttaa juuri käytettävillä materiaaleilla, sekä myös jalkineeseen asennettavilla käyttömukavuutta lisäävillä pehmusteilla. Matala n.4 cm korkea korko tuo saappaaseen toivottavaa ryhdikkyyttä ja linjakkuutta, mutta on tarpeeksi matala taatakseen käyttäjäystävällisen käyttökokemuksen. Ergonomisesti ajatellen ihanteellinen koron korkeus käyttäjälle on noin 1,5-2 cm. Mutta vielä neljän senttimetrin korko koetaan ergonomisesti miellyttäväksi ja kantajan ryhtiä ylläpitäväksi kun puhutaan korollisista kengistä. Kiteytettynä voimme sanoa, että 1-1,5 cm on ihanteellinen kengän pohjan paksuus ja 2-4 cm korkeus kengän korolle. Näissä mitoissa pohja ja korko

vaimentavat jalkoihin kohdistuvia iskuja ja näin ollen ehkäisevät vääränlaiselta rasitukselta. (mokoashoes.com, n.d) Se ei muuta käyttäjän selkärangan asentoa liikaa, eikä aiheuta jalkaan kovaa painetta. Täytyy myös muistaa, ettei esimerkiksi täysin koroton jalkine ole koskaan ergonominen, vaan pieni korko tuo jalkineeseen oikean asennon jalalle, jotta se jaksaa kannatella koko ihmistä kuluttamatta liikaa jalan monia lihaksia ja luita. (medium.com, n.d) Juuri käyttömukavuutta ja jalan ergonomiaa ajatellen, haluamme tuoda jalkineeseen jo aikaisemmin mainitsemani selkeästi pehmustetun ja tukea tuovan sisäpohjan. Saappaaseen tulee aina yhtä tyylikäs sivulle sijoitettu vetoketju, joka takaa jalkineen helpon pukemisen ja riisumisen, mutta tuo myös mahdollisuuden tehdä saappaasta erittäin tyköistuvan, tuoden sille toivottua tyylikkyyttä ja linjakkuutta. Harkitusti sijoitettu ja oivaltavasti piilotettu venyke saappaan varressa takaa myös käyttömukavuuden, mutta myös sen, että saapas sopii eri kokoisen pohkeen omaaville asiakkaille. Yleisesti ottaen meillä Suomessa on esimerkiksi Italiaan nähden selkeästi leveämpi jalkapöytä ja pohje. Tästä syystä venykkeen käyttö on suotavaa, jotta takaamme sen, että saapas sopii niin kansainvälisille jaloille, kuin myös kotimaisille käyttäjille.

6 Italia

Italialainen suunnittelu on tunnistettua ja maailmalla mainetta ja kunniaa saavuttanut jo vuosi satojen ajan. Italialainen design pitää sisällään niin leikkimielisyyden, maksimaallisuuden kuin myös minimalismin ja äärimmäisen selkeyden. Italialainen suunnittelu tarkoittaa tiivistetysti Italian kulttuurista ja perinteistä kumpuavaa muotoilua, joka kattaa esimerkiksi arkkitehtuurin, huonekalut, muodin ja autot. Italialainen suunnittelu on tunnettu sen tyylikkyydestään, korkeasta laadustaan ja innovatiivisuudestaan. Italialaisessa suunnittelussa yhdistyvät aina käytännöllisyys ja esteettisyys, mikä tekee siitä samaan aikaan sekä kaunista että toimivaa. Italialainen muotisuunnittelu on yksi maailman tunnetuimmista ja arvostetuimmista. Italia onkin pitkään ollut muodin keskus, ja erityisesti Milano on yksi maailman johtavista muotipääkaupungeista. Italialainen muoti tunnetaan sen tyylikkyydestä, laadukkaista materiaaleista ja huippuunsa hiotusta käsityötaidosta. Muodin osalta keskeisiä piirteitä italialaisessa suunnittelussa ovat tärkeimpänä laadukkaat materiaalit. Muotisuunnittelijat Italiassa ovat aina olleet tunnettuja siitä, että he käyttävät ylellisempiä ja laadukkaimpia kankaita, villoja ja nahkoja mitä markkinoilla on saatavilla. Se miltä materiaali tuntuu, on erittäin merkittävässä osassa italialaista muotikulttuuria. Toinen merkittävässä osassa oleva asia on käsityötaito. Italialaisessa muodissa korostetaan ennen kaikkea perinteisiä käsityötaitoja ja tekniikoita, tämä näkyy esimerkiksi yksityiskohtien loppuun asti viedyssä huolellisessa viimeistelyssä. Kolmas keskeinen piirre on italialaisen muodin

eleganssi ja tyylikkyys. Italialainen muoti on samaan aikaan hienostunutta ja klassista, mutta myös rohkeaa, rajoja rikkovaa ja innovatiivista. Italialaisilla suunnittelijoilla on kyky yhdistää perinteet ja modernit tyyli luoden aivan uuden kaltaisia ja yllättäviä luomuksia. Italialainen muoti on vaikuttanut voimakkaasti muotimaailmaan ympäri maailmaa. Italialaiset suunnittelijat ja muotitalot ovat asettaneet standardit luksukselle ja tyyliille, ja heidän luomuksensa inspiroivat muotisuunnittelijoita ja muodin ystäviä kaikkialla. Italialainen muoti ei ole vain vaatteita, vaan osa elämäntyylillä ja kulttuurilla, joka ilmentää estetiikan, taiteen ja käsityön täydellistä harmoniaa.

Kuten Versace muotitalon pääsuunnittelija, osa omistaja ja varajohtaja Donatella Versace on sanonut Italiailaisesta muodista ja suunnittelusta: Uskon, että italialaisilla on luonteenpiirteenä luovuuden kyky, ja mielestäni käytämme luovuuttamme herättääksemme halua. "Made in Italy" tarkoittaa johtajuutta innovaatioissa ja muotia, joka on valmistettu aidolla, perinteisellä käsityötaidolla. "Made in Italy" tarkoittaa luonnollisesti luksusta, poikkeuksellista käsityötaitoa ja parhaita materiaaleja. Luovuutta löytää uusia tapoja tuottaa korkealaatuisia tuotteita, kyky tehdä jotain ainutlaatuista ja halu omaksua, mukauttaa ja säilyttää perinteisiä tekniikoita. Se on kulttuuri-identiteetti. (aeworld.com, n.d)

6.1 Arsutoria

Kuva 3. Arsutoria logo (Arsutoria, n.d)

Arsutoria on Milanossa, Italiassa sijaitseva jalkineisiin ja laukkuihin keskittynyt yksityiskoulu. Koulu on perustettu vuonna 1947. Sen koulutuksen pääsisältö on jalkineiden ja laukkujen suunnittelu ja tekninen toteuttaminen kaavoituksen kautta, mutta myös jalkineiden ja laukkujen ammattimaiseen valmistukseen perehdyttäminen. Arsutoria on tunnettu siitä, että se tarjoaa syvällistä koulutusta sekä muotialan aloittelijoille että kokeneille ammattilaisille, jotka haluavat syventää tietämystään ja kehittää osaamistaan jalkine- ja laukkuvalmistuksen alalla. Koulu tarjoaa koulutusohjelmia ja kursseja, jotka kattavat eri näkökulmat jalkineista ja laukuista. Kurssien pituudet vaihtelevat viidestä viikosta viiteentoista viikkoon tai koko

vuoden kestävään ohjelmaa, joka pitää sisältään kaikki valittavissa olevat kurssit joko jalkine tai laukku koulutusohjelmasta. (arsutoriaschool.com, n.d)

Arsutorian koulu tunnetaan erityisesti korkealaatuisesta koulutuksestaan ja vahvasta ammatillisesta osaamisestaan. Koulun opettajina toimii joukko vahvan ammatillisen taustan omaavia henkilöitä, joiden ajan hermoilla oleva ammattitaito on suoraan yhteydessä työmarkkinoihin ja vastaavat tämän hetken tietoja, taitoja ja tarpeita. Arsutorian kursseilla opiskelijat saavat perusteellisen käsityksen jalkineiden ja laukkujen suunnitteluprosessista, materiaaleista, valmistustekniikoista ja muista alan yksityiskohdista, kuten 3-D suunnittelusta ja prototyyppien valmistuksesta. Koulun tavoitteena on valmistaa opiskelijoita menestymään muotiteollisuudessa, erityisesti jalkineiden ja laukkujen suunnittelussa ja valmistuksessa. Koulun opetusmenetelmät pohjautuvat vankkumattomaan ja täydellisyyttä hipovaan ammattitaitoon ja käsillä tekemiseen. Koulussa on vahva perinteitä kunnioittava mentaliteetti, mutta myös nykyajan teknologisia mahdollisuuksia ymmärtävä ja niitä hyödyntävä ajatusmalli. Esimerkiksi jalkinepuolella kaiken perusta on käsin kaavoittaminen, eli kaikki lähtee kynästä ja paperista koulun tiukkoja ja tarkkoja ohjeita noudattamalla. Koulu on suoraan yhteydessä alan koviin ammatillaisiin ja yrityksiin. Opetukseen sisältyy erinäisiä vierailijoita alan eri yrityksistä, kuten myös vierailuja alan yrityksissä. Mainittakoon tässä oma vierailuni luokkani kanssa Rovedassa, joka on Chanelin omistama jalkinetehdas Milanon esikaupunkialueella. Tehdas vastaa esimerkiksi Chanelin ja Hermesin jalkinetuotannosta, mutta on valmistanut jalkineita myös monille muille muotitaloille, kuten esimerkiksi Schiaparellille ja Thom Brownelle. Ilmaista opiskelua Arsutoriassa ei todellakaan ole. Koulun kurssimaksut ovat näin ilmaiseen koulutukseen tottuneille Suomalaisille erittäin kalliit, mutta omalla kohdallani olin onnekas ja sain apurahan Eemil Aaltosen muistorahastolta. Tämän apurahan avulla hoidin koko kurssimaksun, joten omalle osalleni jäi asumisen kustannukset ja eläminen Milanossa. Se miten itse päädyin Arsutoriaan opiskelemaan kaavoittamista juontaa juurensa vuonna 2022 syksyllä suorittamastani opiskelijavaihdosta Yhdysvaltoihin, College For Creative Study collegessa Detroitissa. Siellä yksi valitsemani kurssi oli kengän kaavoitus kurssi, jota piti juuri koulussa aloittanut opettaja Eustace Robinson. Hän itse on aikoinaan käynyt vuoden suunnittelija koulutuksen Arsutoriassa ja suositteli minulle nimenomaan kaavoituskurssia, kuultuaan että ensinnäkin asun Euroopassa ja koska olen kiinnostunut kaavoituksesta ja ymmärrän sen tärkeyden jalkinetta suunnitellessa. Hän myös kertoi näkevänsä minussa potentiaalia kaavoittajaksi ja kannusti jatkamaan sen taidon kehittämistä itsessäni. Joten hänen innoittamana otin yhteyttä kouluun ja sovin vierailun koulun tiloissa seuraavan vuoden helmikuulle, kun olimme pienen joukon kanssa HAMK:n jalkineosastolta menossa Milanoon Micamin ja Lineapellen messuille.

Kuva 4. Tilanne kuva Arsutoria (Hannu Viitala 2023)

6.2 Lineapelle

Lineapelle on yksi tärkeimmistä ja merkittävimmistä kansainvälisistä messutapahtumista, joka on omistettu muotiteollisuudessa käytettäville nahka-, asuste-, komponentti- ja synteettisille materiaaleille. Se on Euroopan suurimpia alan tapahtumia, joka kokoaa yhteen alan eri ammattilaisia. Lineapelle järjestetään kahdesti vuodessa helmi- ja syyskuussa Milanossa, Fiera Milano Rho:n jättimäisessä messukeskuksessa. Messut järjestetään samanaikaisesti Micam jalkinemessujen aikaan. Pelkästään Lineapellessä vieraili tilastojen mukaan syyskuussa 2023 lähes 25000 vierailijaa yli sadasta eri maasta. Kyseessä on siis valtava tapahtuma, joka kerää yhteen ammattilaisia eri aloilta, mukaan lukien valmistajia, suunnittelijoita, toimittajia ja ostajia. Paikalla on yli tuhat näytteilleasettajaa noin viidestäkymmenestä maasta, jotka esittelevät laajan valikoiman erilaisia jalkine ja muotialaan liittyviä tuotteita, mukaan lukien nahkaa, tekstiilejä, asusteita ja komponentteja, jotka ovat käytössä jalkineiden, laukkujen, vaatteiden ja muiden muotituotteiden valmistuksessa. (lineapelle-fair.it/en, n.d), (tradefairdates.com, n.d)

Messut toimivat alan ammattilaisten verkostoitumisen, liiketoiminnan ja alan uusimpien trendien ja innovaatioiden foorumina. Messut ovat olennainen tapahtuma niille, jotka ovat mukana tavalla tai toisella muoti- ja nahkabisneksessä. Lineapelle tarjoaa mahdollisuuden löytää uusia materiaaleja, teknologioita ja muodin suuntauksia ensimmäisten joukossa, ennen kuin nämä tulevat julkisempaan levitykseen ja koko kansan tietoon. Messuilla en

näytteilleasettajien lisäksi foorumeita, muotinäytöksiä ja keskustelupaneeleita, joissa käydään läpi alanmuutoksia, uusia keksintöjä ja tulevaisuuden näkymiä. Erittäin mielenkiintoisia on uusia materiaali trendejä esittelevät pitkin halleja asetetut trendi alueet, joissa on nähtävillä seuraavan sesongin uusimmat väri ja materiaali trendit ja keksinnöt. Esillä on materiaalinäytteitä niin nahoista, kankaista, synteettisistä materiaaleista ja komponenteista. Alueiden valokuvaaminen on jyrkästi kielletty ja tätä voidaankin turvamiesten avulla. Allekirjoittanut on kokenut turvamiesten vihaisen komentamisen yrittäessään kuvata materiaali näytteitä syyskuisessa Lineapellessä. Messuilla käytävissä paneeleissa käydään läpi teollisuuden muuttuvia suuntauksia, aina ekologisesta näkökulmasta lähtien kuin myös uusimpien teknisten kehitysten suunnalta. Messuilla on viime vuosina ollut erittäin suuressa osassa kestävä ja ekologinen kehitys ja luonnonmukaisempien valmistustapojen ja materiaalien esitleminen. Näin ollen messut vastaavat markkinoilla olevaan luontoystävällisempään suuntaukseen ja tarjoaa ensimmäisten joukossa uusia mahdollisuuksia vihreämpien arvojen noudattamiseen ja kestäväan kehitykseen, sekä tietenkin uusien ekologisempien materiaalien löytämiseen ja niiden tuottajien kohtaamiseen. Messuilla on myös suuressa osassa uusien tietoteknisten keksintöjen hyödyntämin, kuten AI ja 3-D mallintaminen ja tulostaminen. Messut ovat oiva tapa nähdä ja kokea missä nahka, ja muu materiaali teollisuus tällä hetkellä menevät ja mikä on tulevaisuuden suunta. Siellä näkee ja oppii asioita, joista Suomesta käsin olisi muuten mahdotonta kuulla ja varsinkaan nähdä konkreettisesti.

Kuva 5. Lineapelle/Micam messut (Hannu Viitala 2023)

7 Ajaton muoti

Muoti on jatkuvaa muutosta ja uuden kehittämistä. Sitä voisi kuvailla myös aaltoliikkeeksi, jossa trendit nousevat ja laskevat sesonkien vaihtuessa. Kuitenkin tästä huolimatta joitakin vaatekappaleita ja tyylejä voidaan pitää ajattomina klassikoina, jotka kestävät aikaa, eivätkä muutu muuttuvien muodin virtausten mukana. Ne saavat modernin otteen alati muuttuvista trendeistä ja ilmiöistä, mutta säilyttävät silti klassisen charmsinsa vuodesta toiseen. Ajattoman muodin käsitteeseen voimme yhdistää myös seuraavat määritelmät; kestävä kehitys, ekologisuus ja vastuullisuus.

Koko muodin systeemi, jossa tuotetaan yhä enemmän, yhä nopeammin ja yhä halvemmalla, aiheuttaa yhdessä väestönkasvun ja elintason nousun kanssa tulevaisuudessa entistä suurempia negatiivisia vaikutuksia ilmastolle ja luonnolle (Nurmi, 2021, ss. 20)

Ajattoman klassinen muoti heijastaa myös tiettyjä pysyviä periaatteita ja käsityksiä kuten laadukkaita leikkauksia, ajatonta tyylikkyyttä sekä eleganssia ja ehkäpä jopa tärkeimpänä, kestävää suunnittelua. Ajattomassa muodissa yhdistyvät monipuoliset ja yksinkertaisesti kaavoitetut ja toteutetut vaatekappaleet, jotka eivät suoranaisesti ole sidoksissa mihinkään ajanjaksoon tai trendiin, ja joiden värimaailma pysyy tyylikkään hillittynä. Ne ovat tuotteita, jotka ovat jatkuvasti haluttuja ja trendikkäitä ja näin ollen ovat suorastaan sijoituksia vaatekaapin peruspilareina. Ajatonta muotia voisi myös kutsua klassiseksi muodiksi, sekä laadun ja kestävyuden symboliksi. Laadukkaat materiaalit ja tuotteiden huolellinen toteutus ja viimeistely, suunnittelua unohtamatta lisäävät tuotteiden käyttöikää ja näin ollen vaikuttavat myös positiivisesti ympäristöasioihin, vähentäen ympäristövaikutuksia. Ajaton muoti on kestävä, joten näin ollen vaikuttaa ihmisten kulutustapoihin ja saa heidät tekemään harkitumpia ja kestävämpiä ratkaisuja ja ostopäätöksiä. Klassinen ja ajaton muoti myös vie eteenpäin kestäväen kehityksen periaatteita ja tukee jo jonkin aikaa valloillaan ollutta ajattelu mallia kestävästä ja ekologisesta kuluttamisesta, jossa suositaan laadukkaiden ja pitkäikäisten tuotteiden hankkimista massa tuotettujen halpatuotteiden sijaan. Yksi ajattoman muodin vahvuuksista on sen kyky sopeutua erilaisiin tilanteisiin ja sen ajaton charmi, joka puree vuodesta toiseen. Tuotteet, jotka eivät ole sidoksissa mihinkään tiettyyn aikaan tai trendiin, ovat helposti muunnettavissa eri tyylihin ja ilmeisiin. Ne kestävät vuosista vuosikymmeniin menettämättään raikasta ja modernia tyylikkyyttään. Ajaton tyyli mahdollistaa myös yksilöllisemmän tyylin luomisen, koska tuotteet eivät ole sidoksissa mihinkään, sillä hetkellä olevaan näkyvämpään trendi-ilmiöön. Vaatekappaleet eri vuosilta ja vuosikymmeniltä kokoavat yhteen ajattoman ja eleganssin, sekä persoonallisen tyylin, joka erottuu katukuvasta positiivisen omaperäisenä ja modernina. Vaikka ajaton muoti onkin pitkäikäistä ja kestää

vuodesta toiseen tyyliinsä ja laatunsa ansiosta, emme voi antaa sen johtaa meitä harhaan ja luoda yliluonnollista mielikuvaa sen ikuisuudesta.

Kuten Anniina Nurmi kirjoittaa kirjassaan rakastan ja vihaan vaatteita: Ekologisin vaate on sellainen, jota käytetään. Mitä parempi laatu, sitä pidempään vaatteen on mahdollista pysyä käytössä. Fyysinen laatu ei ole kuitenkaan ainoa asia, joka määrittelee vaatteen käyttöikä ja pitkäikäisyyttä. Vaikka vaate olisi materiaaleiltaan ja laadultaan erinomainen, muttei designiltaan miellyttävä, jää se helposti kaapin pohjalle. Usein mielletään, että pitkäikäinen design on klassista, ajatonta ja minimalistista. Täysin ajatonta vaatetta ei kuitenkaan ole olemassa: vuonna 2000 klassisena hankittu vaate ei välttämättä ole sitä enää tänä päivänä. Kaikki vaatteet ovat jollain tavalla kiinni ajassa, vaikka ne olisivat kuinka pelkistettyjä. (Nurmi, 2021, ss. 62-64)

Meidän täytyykin muistaa ja ymmärtää se, ettei ole ikuista vaatetta tai asustetta. Eikä minkään tuotteen design ole täysin ajatonta ja universaalia, joka kestäisi vuosikymmenistä toisiin yhtä raikkaan ja uuden oloisena. Kaikkien tuotteiden tie tulee jonain päivänä päätökseensä. Se kuinka ekologinen ja kestävä kehityksen mukainen tämä tuotteen matka on ollut, on asia, johon me valinnoillamme voimme vaikuttaa. Jos valitsemme tuotteita, jotka säilyvät sukupolvelta toiselle eivätkä ole vain nykyisten trendien mukaisia, voimme lopulta vähentää jätteiden määrää ja siten edistää kestävämpää elämäntapaa. Kestävä suunnittelu voi luoda aikaa kestävä tuotteen, joka on arvokas säilyttää pitkään. Haasteena suunnittelijoille ja kuluttajille on kuitenkin luoda jotain, mikä pysyy merkityksellisenä ajan mittaan. Toki myös materiaaleilla on tärkeä rooli: jos tuotteen suunnittelu täyttää niin sanotun ajattoman suunnittelun vaatimukset, mutta materiaalin kestävyys tai laatu eivät ole kunnossa, tuote päätyy silti roskakoriin. Kestävä tuote alkaa kestävästä materiaalista, kulkee kestävien tuotantoprosessien kautta ajattomaan, trendeistä vapaaseen suunnitteluun, jota voi käyttää vuodesta toiseen.

7.1 Tyyli käsitteenä

“Muoti vaihtuu, mutta tyyli pysyy” Lausui muotimaailman legendaarinen voimainen Coco Chanel jo 1930-luvulla. Yksilön tyyli on monimutkainen asetelma sosiaalisia normeja, itseilmaisua ja esteettisiä arvoja. Tyyli on vahvasti sidoksissa henkilön minäkuvaan.

Minäkuva on tiedostettu minuuden taso, jolla ihmiset yleensä arvioivat ja ajattelevat itseään. Minäkuva rakentuu minäkokemuksen tavoin ruumiinkuvasta sekä sosiaalisesta vuorovaikutuksesta muihin (Kaiser, 1997, ss. 165).

Yksilöllä on kolme eri minäkuvan ulottuvuutta. Reaaliminäkuvassa yhdistyvät julkinen minäkuva, joka ilmaistaan sosiaalisessa vuorovaikutuksessa sekä yksityinen minäkuva, jota ei aina välttämättä paljasteta muille. Reaaliminäkuva on käsitys siitä, mitä itse todellisuudessa on. Ihanneminäkuva on käsitys siitä, millainen yksilö haluaisi olla. Normatiivinen minäkuva pitää sisällään yksilön käsityksiä siitä, millainen yksilön pitäisi olla muiden mielestä (Laine, 2005, ss. 23).

Tyyli ei ole vain yksittäinen vaatevalinta vaan kokonaisvaltainen ilmaisu yksilön asukokonaisuuden avulla. Tyyli kattaa niin vaatteet kuin asusteet, mutta on myös kokonaisvaltainen ihmisestä itsestään lähtevä ideologia. Tyylin monimuotoisuus avautuu yhdistelmänä, joka paljastaa yksilön käsityksen itsestä, sosiaalisesta asemasta ja esteettisistä arvoista. Vaatteet eivät ole ainoastaan käytännöllinen valinta, vaan väline, jonka avulla yksilö voi kontrolloida sitä, mitä muut hänestä näkevät. Tyyli toimii symbolisena suojana ja samalla avaa ikkunan yksilön persoonallisuuteen. Vaatteet toimivat kommunikaatiotapana, joka on läheisesti sidoksissa yksilön omaan itseensä. Tyyli tarjoaa mahdollisuuden peittää henkilön yksityisyyttä ja paljastaa muille juuri ne piirteet, joita henkilö haluaa esille tuoda. Yksilön tyyli on merkittävä tekijä sosiaalisessa vuorovaikutuksessa. Se antaa muille mahdollisuuden tehdä arvioita ja tulkintoja yksilöstä pelkästään tämän visuaalisen ilmeen perusteella.

Vaatteet itsessään ovat tärkeä osa ihmisen nonverbaalista viestintää. Ne muodostavat suuren osan yksilön ulkoisesta esinekielestä, jonka perusteella muut tekevät tietoisia sekä tiedostamattomia tulkintoja yksilön luonteesta ja persoonallisuudesta, arvoista, statuksesta sekä viiteryhmästä. Eri tavoin pukeutuvia ihmisiä kohdellaan eri lailla (Laine, 2005, ss. 88).

Tyyli on ikään kuin ensimmäinen elementti, joka kertoo henkilön persoonallisuudesta ja asenteista. Tyylin tulkitseminen on yksilöllistä ja siihen vaikuttavat omat asenteet sekä eri tyyliin liitetyt merkitykset ja ennakkoluulot. Viestien monimuotoisuus mahdollistaa erilaisten tulkintojen syntymisen, ja tyyliin liittyvät merkitykset voivat olla syvällä juurtuneita yksilön ajatusmaailmassa. Kokonaisvaltaisesti tarkasteltuna yksilön tyyli on olennainen tekijä henkilökohtaisessa ilmaisussa ja sosiaalisessa vuorovaikutuksessa. Yksilön tyyliin liittyvät ajatukset voidaan jakaa yksityiseen ja sosiaaliseen kategoriaan. Yksityinen osa vaikuttaa yksilön henkilökohtaiseen minään, sisältäen minäkuvan ja itsetunnon. Minäkuva viittaa yksilön käsitykseen omasta itsestään, kun taas itsetunto heijastaa tietoisuutta omasta arvosta. Tyylin sosiaalinen osa puolestaan liittyy siihen, miten tyyliä käytetään kommunikoinnissa sosiaalisen ympäristön kanssa. Henkilökohtaisen ja sosiaalisen tyylin funktiot ovat osittain limittäisiä, koska yksilö arvioi itseään myös sen perusteella, mitä muut hänestä ajattelevat. Tyyli voi vaikuttaa ja muuttaa yksilön minäkuvaa, mikä tekee tyylien henkilökohtaisista funktioista sosiaalisia funktioita merkittävämpiä.

Yksilöt suhtautuvat tuotteisiin sen mukaisesti, mitä merkityksiä tuotteilla on heille, ja merkityksiin vaikuttaa asenteiden lisäksi myös esimerkiksi kulttuuri ja elintaso. Viestit ovat myös usein monimuotoisia, ja tyylin tulkitsemiseen vaikuttaa myös paikka ja tilanne ja tyylin sopivuus sinne. Tämän takia tyyliin liittyvistä vihjeistä on mahdollista tehdä paljon enemmän eri tulkintoja kuin puhutusta kielestä. (Davis, 1986, ss. 17-19).

Henkilöillä, joiden itsetunto on matala, vaatteet saattavat tuoda tukea sosiaalisiin tilanteisiin ja toimia siten itsetuntoa korostavasti. Niiden kohdalla, joiden itsetunto on korkea, vaatteet saavat yleensä itsemaisun muodon (Kaiser, 1997, ss. 174-175).

Vaatteita voidaan pitää jossain määrin yksilön minäkäsityksen ulkoistettuna ja laajennettuna muotona. Yksilön pukeutumista tarkastellessa minuus ei ole universaali psykologinen kokemus, jota vaatteet ilmentävät, vaan lähinnä jokin, jota yksilö kyseenalaistaa, kokeilee ja rakentaa vaatevalintojensa kautta. Vaikka vaatteet eivät suoraan ilmaise yksilön todellista aitoa sisintä, ulkoisen ja sisäisen minuuden välillä on aina jokin yhteys. Ulkoisen ja sisäisen minän välillä vallitsee molemminpuolinen vuorovaikutussuhde. Esimerkiksi hyvännäköinen ja oikeanlainen tilannepukeutuminen voi tuoda henkilölle itsevarmuutta. Itsevarmuuden tunne saattaa kuitenkin kadota, jos henkilö kokee vaatteiden olevan ristiriidassa oman persoonallisuutensa kanssa (Woodward, 2007, ss. 13–15, 21, 80).

Vaatteet ja asusteet liittyvät yksilön henkilökohtaiseen tilaan ja muotoutuvat käyttäjänsä mukaan, niitä arvioidaan helposti ja niihin liitetään vahvoja kulttuurillisia tulkintoja, erityisesti sukupuolirooleihin ja ammatilliseen symboliikkaan liittyen. Tyyli on jotain, joka kulkee kantajansa mukana vuodesta toiseen. Sillä on lupa muuttua kantajansa elämänmuutosten ja elämäntilanteiden mukana, eikä se ole sidottu yhteiskunnallisiin tilanteisiin tai trendeihin. Nykymaailmassa tyyllillä tuntuu olevan entistä suurempi merkitys ihmisten elämässä, ja sen luomat sosiaaliset paineet aiheuttavat entistä enemmän ihmisissä riittämättömyden tunnetta ja alemmuuden tunnetta. Sosiaalisen median luomat vääristyneet kauneus ja tyyli ihanteet ovat keskeisessä roolissa luomassa ihmisille vääränlaista kuvaa todellisuudesta ja hämärtävät ymmärrystä siitä missä menee aidon ja kenotekoisen imagon ja tyylin raja. Tyyli on parhaimmillaan ihmisen hyvinvointia ja positiivista minäkuvaa eteenpäin vievä voima, joka sitoo yhteen persoonan henkisen ja ulkoisen minänsä. Tyyli on keino leikitellä asioilla ja kommunikoida äänettömästi ympäristönsä kanssa. Se on voimaannuttava ja hyvää energiaa luova ilmiö, joka tuottaa kantajalle mielihyvää ja vahvistaa tämän itsetuntoa. Tyyli on jotain, joka tulee persoonasta itsestään, eikä sitä voi kopioida tai varastaa. Tyyliin kuuluu pelkän ulkoisen ilmeen lisäksi myös se, miten persoona kantaa itseään ja näin ollen tyyliään. Yksityisen persoonan tyyliä säätelevät tärkeimpinä tekijöinä kulttuuri, yksilön elämäntapa ja sosiaalinen asema, kuin myös eri aikakaudet. Tyyliin vaikuttavat myös persoonan kulutustottumukset, harrastukset ja totta kai myös muoti. Muodin merkitys persoonan tyyliin on se, että muoti sanelee sen, millaisia vaatteita ja asusteita persoonalle tarjotaan ja millaisesta

tarjonnasta markkinoinnin avulla persoona tehdään tietoisiksi. Muoti ja sen mainonta ovat suhteessa kyseisen ajan vallitsevista ilmiöistä, taiteesta ja kulttuurista. Persoona liittyy itsensä osaksi tätä kulttuurista kontekstia pukeutumisellaan ja näin ollen tyyliin.

Henkilön tyyliin kuuluvat pukeutumisen lisäksi muun muassa ilmeet, eleet, vartalon asennot, tapa puhua sekä yleisesti käyttäytyä. Tyyli on jotain, mitä yksilö haluaa itsestään ulospäin näyttää ja millaisen kuvan hän haluaa toisille antaa. Se on ulkokuori, joka käy kuitenkin jatkuvaa vuoropuhelua yksilön sisäisen minäkuvan kanssa. Ihminen oppii pukeutumisen ja ulkoisen olemuksensa työstämisen kautta aina myös jotain itsestään (Ruohonen, 2001, ss. 13, 54, 59).

Yksilön subjektiivisuus ilmenee tyyliin, koska se saa omakohtaisen tulkinnan näkyväksi. Sen kautta voidaan rakentaa siltoja havaintoihin perustuvan ja käsitteellisen ajattelun sekä kokemisen tapojen välille (Kaiser, 1997, ss. 10).

8 Suunnittelu prosessi

Ideointi, evaluointi ja ratkaisujen valitseminen on tärkein prosessin lähtötilanne, jossa määritellään millä tavoin tuotteen suunnitteluprosessia viedään eteenpäin. Tämä ei tietenkään tarkoita, että päätetyt ratkaisut ei voisi muuttaa suunnittelun edetessä. Tuotekehitystoiminnan pitää olla joustavaa, että asetettuja tavoitteita voidaan muuttamaan, jos ilmenee ennakoimattomia vaikeuksia tai uusia mahdollisuuksia. Luonnosteluvaiheessa etsitään vaihtoehtoisia menetelmiä ratkaisuille, jotka koskevat kehitettävää tuotetta. Tämän vaiheen tärkeimmät työmenetelmät ovat erilaiset luovaan suunnittelutyöhön soveltuvat ideointimenetelmät. (Jokinen, 2001 ss. 19, 21)

Saappaan suunnittelu lähti käyntiin keskusteluista Tuulian kanssa. Keskustelimme useamman tunnin saappaaseen liittyvistä yleisistä asioista. Tarkemmin sanottuna niistä elementeistä mitä siihen halutaan ja varsinkin niistä mitä siihen ei haluta. Olemme käyneet läpi erilaisia mahdollisuuksia liittyen saappaan rakenteeseen kaavoitusta silmällä pitäen. Kuin myös yksityiskohdista ja mahdollisuuksista sijoittaa vetoketju eri kohtiin ja eri tekniikoita käyttäen. Tämä oli helppo toteuttaa tekemieni saapas kollaasien avulla. Minua helpottaa suunnittelussa se, että voin konkreettisesti näyttää asiakkaalle erilaisia vaihtoehtoja erilaisista mahdollisuuksista toteuttaa jalkine. Näin asiakas näkee selkeästi kuvasta mitä tarkoitan ja hänen on helppo myös tarkentaa omaa visuaalista ajatustaan tehtävästä tuotteesta, ja siitä mitä hän siltä odottaa. Myöhemmässä vaiheessa tulen esittelemään Tuulialle paperista valmistettuja prototyyppisiä erilaisista rakenteellisista vaihtoehdoista koskien esimerkiksi

saumojen kohtia ja kaavakappaleiden muotoja ja kokoja. Itse suunnittelija haluan jotain visuaalista ja käsin kosketeltavaa kolmiulotteista katsottavaa ja ilokseni Tuulia on tässä samoilla linjoillani itseni kanssa. Olemme keskustelleet materiaaleista, koron korkeudesta ja muista saappaan käyttömukavuuteen ja visuaaliseen ilmeeseen vaikuttavista asioista, kuten esimerkiksi saappaan kärjen muodosta. Se mikä on jo projektin alkuvaiheessa mukava huomata, on että meillä on erittäin samanlainen visio siitä mitä tehdään. Jollain tavalla pääsin heti kiinni siitä, mikä Tuulian visuaalinen ilme on hänen uudessa brändissään ja minkälaista ilmettä hän haluaa saappaaseen. Tällaisissa projekteissa asiakkaan ymmärtäminen ja hänen toiveidensa ja näkemystensä oivaltaminen ovat asioita, joita ilman ei voida saavuttaa toivottua lopputulosta. Mielestäni hyvän suunnittelijan kykyihin kuuluukin hyvä kommunikointi taito ja kyky lukea asiakkaan ajatuksia ja toiveita vaikkei asiakas osaisikaan sanoittaa niitä juuri oikeilla termeillä. Ymmärrys myös omista taidoistaan ja niiden hyödyntäminen ja uskominen niihin ovat myös tässä projektissa erittäin tärkeitä. Itse omaan laajan ja kattavan ymmärryksen ja tiedon jalkineiden saralta, niin suunnittelun, valmistamisen kuin myös materiaalien saralta ja minä olenkin tässä projektissa asiantuntijana juuri näiden seikkojen osalta. Tuulia kertoo omat toiveensa visuaalisesta näkökulmasta, mutta minun tehtäväni on miettiä saappaan tekninen toteutus niin että se on myös mahdollista valmistaa tuotannollisesti järkevästi ja kustannustehokkaasti. Kaikki tekniset yksityiskohdat ovat täysin minun vastuullani, koska Tuulialla ei ole kokemusta jalkinemaailmasta. Tämä onkin itseäni eteenpäin puskeva voima tässä projektissa, se että olen asiantuntija omalla kentälläni. Tämä pistää myös minut omalla tavallaan pois mukavuusalueeltani ja haastaa minut suunnittelemaan tuotteen, joka ei ensi ajatukselta vaikuta minun kaltaiseltani tuotteelta. Koenkin tämän olevan mahtava mahdollisuus itselleni kehittyä vielä enemmän, niin suunnittelija kuin myös kaavoittajana ja ennen kaikkea jalkinealan ammattilaisena. Itselläni on luonne, joka on varsin malttamaton ja joka haluaa edetä asioissa nopeasti eteenpäin. Näin ollen lähden jo projektin alkuvaiheessa hahmottamaan tarkemmin saappaan yleistä linjaa ja tyyliä. Lähden luomaan luonnoksia perustuen Tuulian kanssa läpikäymiimme asioihin ja yksityiskohtiin. Käytän tuttua suunnittelumallia, jossa ensin esittelen asiakkaalle, eli tässä tapauksessa Tuulialle noin kolmekymmentä erilaista mallia, joista yhdessä karsimme pois mallit ja ideat, joista emme pidä ja valitsemme kymmenen mallia, joista lähden jatkokehittämään pienillä muutoksilla seuraavat viisi ehdotusta, joista valitsemme viimeiset kolme mallia, joita vien eteenpäin. Näistä kolmesta valitsemme lopullisen mallin, josta lähden kehittämään ensimmäisiä tarkempia piirustuksia ja aloitan myös kaavoittamisen miettimisen ja pohtimaan teknisiä yksityiskohtia. Luonnoksissa haluan esittää Tuulialle sen, kuinka suuren vaikutuksen saappaan kokonaisilmeeseen tekee muotolinjojen muuttaminen eri kohtaan muutamilla malleilla, tai kuinka iso merkitys sillä on, onko saappaan kappaleessa yksi vai kaksi tikkiriviä. Kun pääsemme yhteisymmärrykseen siitä mitä mallia lähdemme kehittämään eteenpäin lopulliseksi tuotteeksi, tulee kuvioon myös vuoren mallin pohtiminen, kuten myös tikkien ja muiden yksityiskohtien testaaminen ja

tikkitiheyden ja muiden nyanssien päättäminen. Sekä muiden näkyvien ja ei näkyvien osien testaaminen, pohtiminen ja suunnittelu. Se, että tuote, tässä tapauksessa alle polven korkuinen saapas on erittäin minimalistinen, on äärimmäisen tärkeää, että kaikki mittasuhteet ja yksityiskohdat ovat juuri oikein. Vaikka tiedossa ei vielä olekaan lestiä jolle saapas kaavoitetaan, se että minulla on selkeä visio valmistettavasta tuotteesta mahdollistaa sen, että voin viedä ajatuksiani eteenpäin ja luoda jo visuaalisia ehdotuksia siitä, miltä saapas voisi tulla näyttämään. Koska itselleni ja myös Tuulialle on tärkeää nähdä jotain konkreettista ja kolmiulotteisessa muodossa olevaa, haluan saada mahdollisimman nopeasti materiaali näytteitä, tikkausnäytteitä ja muita konkreettisia esimerkkejä eri materiaaleista ja tekniikoista, joita saappaaseen suunnittelen. Myös paperinen mallikappale lopullisesta ehdotuksesta saappaaseen on erittäin tärkeä ja tulee saada tehtyä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta voimme nähdä visuaalisesti kaikki yksityiskohdat ja saappaan korkeuden ynnä muut merkittävät saappaan ulkonäköön vaikuttavat asiat konkreettisesti muodossa silmiemme edessä. Haluan ja toivon, että meillä on jo selkeä, vahva näkemys valmiista tuotteesta siinä vaiheessa, kun saan jossain vaiheessa tulevaisuudessa lestin käsiini ja pääsen tekemään siitä lestikopion ja peruspohjan, jonka ympärille lähdän kaavoittamaan itse saapasta. Hyvä pohjatyö ja valmistautuminen takaavat asiantuntevan ja onnistuneen lopputuloksen. Haastetta juuri lestin löytämiseen ja valitsemiseen tuo se, että vielä ei ole tiedossa sitä missä saapas tullaan tulevaisuudessa valmistamaan. Lestin valintaan tulee vaikuttamaan tehdas, joka tulee valmistamaan lopulliset koekappaleet ja lopullisen tuotteen. Yleensä jos mietitään teollista valmistamista, tehtailla on käytävissään tietyt lestimallit ja niihin soivat komponentit, kuten esimerkiksi pinkopohjat, kärki ja kantakovikkeet ja pohjat. Sen takia projektin tässä vaiheessa on järjetöntä lähteä omatoimisesti etsimään ja hankkimaan lestiä ja tarvittavia komponentteja. Pahimmassa tapauksessa, jos ensin hommaamme lestin ja suunnittelemme kaiken sen ympärille ei tehdas voi käyttää tätä lestimallia tuotannossaan ja kaikki työ sen ympärillä on ollut turhaa. Tästä syystä suuri painopiste onkin tehtaan löytymisellä, mikä onkin sitten aivan oma juttunsa ja haasteensa, varsinkin näin Suomesta käsin ja ei sanaakaan Italiaa puhuvana. Mutta haasteet on tehty voitettaviksi. Tässä on myös yksi syy siihen, miksi lähdän Milanoon Lineapelen ja Micamin messuille. Kontaktien löytäminen ja yhteyksien luominen on ainoastaan mahdollista paikan päällä siellä missä tapahtuu ja missä on paikalla alan ammattilaisia. Sitä tuottaako tämä reissu tulosta ei voi tietää, mutta kaikkea pitää yrittää ja parhaansa tehdä. Pelkästään täällä kotisuomessa pähkäily ja pohtiminen eivät ainakaan vie asioita yhtään eteenpäin. Ja varsinkin juuri materiaalien suhteen on Lineapelle aivan ehdoton kohde tässä vaiheessa projektia.

8.1 Tuotanto ja siihen liittyvät haasteet

Mutta miksi innovatiivista ajattelua kenkämuodissa on niin vähän? Yksi mahdollinen syy on valmistusprosessin suuri monimutkaisuus; kenkäparin valmistaminen vie aikaa ja vaatii suurta osaamista. Vaikka vaatteiden pienimuotoisempi tuotanto on mahdollista, kenkien kohdalla tämä ei usein ole vaihtoehto. Kenkien valmistusta on uudistettava siten, että se tarjoaa helpommin lähestyttävän alustan uusien tyylien ja kenkätyyppien luomiseen (Choklat, 2012, ss.19).

Se, että kaikki Tuulian brändin tuotteet valmistetaan Italiassa, on mielestäni suuri kunnianosoitus laadun arvostukselle ja osoitus siitä, että brändi halutaan nostaa heti korkealle jalustalle, kun puhutaan ammattitaidosta ja käsityön merkityksestä. Se, että omalta osaltani tässä projektissa toivotaan myös tuotannon löytäminen ja järjestäminen on tietenkin valtava kunnianosoitus ja luottamustehtävä. Mutta samalla myös aikamoinen urakka ja haaste. Tietenkin omalla kohdallani se, että olen tavannut opiskeluaikanani alan ammattilaisia eri puolilta maailmaa, jotka ovat jollain tavalla yhteyksissä myös tuotantoon liittyvissä asioissa antaa minulle mahdollisuuden selvittää ja kysellä asiaan liittyviä asioita. Mutta jos mietitään juuri Italiaa maana ja sen kuitenkin omalla tavallaan vanhanaikaista tyyliä hoitaa asioita on tuotannon löytäminen ilman suoraa kontaktia Italiaan ja tehtaisiin aikamoinen haaste. Asiaa ei myöskään helpota se yksityiskohta, että itse en puhu sanaakaan Italiaa ja yleensä esimerkiksi pienten tehtaiden edustajat eivät juurikaan puhu tai ymmärrä Englantia. Projektin heti alettua otin yhteyttä Arsutorian koulussa minua opettaneeseen kaavoituksen opettajaan, joka omalta taholtaan otti yhteyttä tietämiinsä tehtaisiin ja koitti selvittää tuotannon mahdollisuutta. Ikävä kyllä nämä kyselyt eivät tuottaneet toivottua tulosta. Tästä emme tietenkään lannistuneet vaan jatkankin selvittelyä eri lähteistä. Jalkinealalla tuotanto ketju on niin erilainen verrattuna esimerkiksi vaateteollisuuteen, että tehdasta, joka on valmis ottamaan pienen tilauksen tuotantoon, on huomattavasti vaikeampi löytää kuin juuri vaatetuspuolella. Jalkineen valmistuksessa on niin monta eri työvaihetta ja työntekijää mukana yhden kenkäparin valmistuksessa. Tästä syystä monilla tehtailta on tiukat minimivaatimukset kappalemääristä, joita he tuottavat. Pienemmissä tuotantomäärissä monesti tehtaot kyseenalaistavat sen, onkoärkeä pistää koko tuotantoketjua käyntiin vaan muutaman kenkäparin takia. Tämä on tietenkin huomattavasti kalliimpaa kuin ison tuotannon pyörittäminen. Jos mietitään isompia tehtaita, joissa yhtä kenkäparia valmistamassa saattaa olla toistakymmentä työntekijää, joille jokaiselle maksetaan Euroopan lainsäädännön mukainen palkkaus, niin voidaan todeta, että yhdelle kenkäparille tulee aika kova hinta, jos mietitään eroa, että tuotannossa on 20 paria tai 200 paria. Mutta silti uskon, että on olemassa pieniä tehtaita, jotka ovat valmiita ottamaan pientä tuotantoa valmistukseen. Täytyy vaan olla malttia ja koittaa ottaa yhteyttä jokaiseen tahoon,

joka voisi jollain tavalla auttaa asiassa. Pelkästään tehtaan löytyminen Italiasta ei riitä, jos mietitään koko tuotantoa, liittyy siihen myös materiaalien, lestin, komponenttien löytyminen. Tarvitaan myös joku, joka voi vahtia prosessia ja joka on ajan tasalla siitä mitä projektissa tapahtuu milläkin hetkellä. Tämä henkilö pitää huolen siitä, että saamme reaaliajassa tietoa siitä mitä projektin eri vaiheissa tapahtuu tehtaalla liittyen tuotantoon. Jos tuotannossa tai jo protoja tehdessä ilmenee jotain ongelmia, on hänen oltava kykenevä selvittämään näitä ongelma tilanteita ja ymmärtää mistä niissä on kysymys. Jos mietitään tuotantoa, niin se on varmaa, että ongelmia tulee ja jonkun pitää silloin olla valmis löytämään niihin ratkaisuja yhdessä tuotantoon liittyvien ihmisten kanssa. Käytännössä tarvitsisimme jonkun pitämään huolen kaikesta siitä mitä tapahtuu tuotantoon liittyen Italiassa. En usko, että se riittää, että yritämme kontrolloida ja pysyä ajan tasalla tästä kaikessa Suomesta käsin. Mitä enemmän paneutuu itse tuotantoon liittyviin yksityiskohtiin ja asioihin, joista pitää olla tietoinen, sen suuremmalta tämä projekti alkaa tuntumaan ja itsensä tunteminen aika pieneksi ja avuttomaksi vain kasvaa. Toisaalta juuri tämä tekee tästä projektista niin mielenkiintoisen. Tuotannon ymmärtäminen ja kaiken siihen liittyvien yksityiskohtien oivaltaminen ja selvittäminen on itselleni aika lailla uutta ja opin määrä mitä tästä saa on aivan valtava. Monien sähköpostien ja kyselyn jälkeen tuotannon löytäminen tuntuu lähes mahdottomalta tehtävältä. Luonteeseeni ei kuitenkaan sovi luovuttaminen, joten on vain jatkettava sinnikkäästi etsimistä. Micamin mesuilla Milanossa kohtasin yrityksen nimeltään Italian Artisan. Tämä yritys toimii linkkinä suunnittelijoiden/brändien ja valmistajien välillä. Heillä on yli 800 italialaista tehdasta kontakteissaan, niin vaate, asuste kuin myös jalkinealalta. Heidän tehtävänsä on löytää asiakkaalleen juuri oikea yhteistyökumppani. Luonnollisesti heidän palvelunsa ovat maksullisia ja he tarjoavat eri hintaisia paketteja, jotka pitävät sisällään erilaisia kokonaisuuksia lähtien avusta suunnitteluun, materiaalien löytämiseen, kuin myös itse tuotannon löytämiseen, kulujen laskemiseen, protojen valmistamiseen, sekä tuotannon valvomiseen. Tällainen yhteys itse valmistukseen tuntuu tällä hetkellä jopaärkevimmältä vaihtoehdolta ja asiakkaani taloudellisesta panostuksesta riippuen avun ja valvovan silmän saaminen koko projektiin tuntuu hyvältä ajatukselta. Ymmärrettävästi tämä on suuri lisäkustannus projektiin ja tästä täytyykin keskustella Tuulian kanssa vakavasti. Ensimmäisen palaverin Italian Artisanin edustajan kanssa antoi itselleni positiivisen vaikutuksen heistä. Samalla ymmärsin myös sen, että tuotannon löytäminen itsekseen voisi olla erittäin riskialtista ja voisi koitua aikamoiseksi sekamelskaksi ja johtaa monenlaisiin ongelmiin. Tietenkin myös tällaisen välikäden käyttö voi tuoda tullessaan arvaamattomia ongelmia ja suurin pelkoni on kustannuksien kasvaminen se, kuinka luotettavaa kaikki loppupelissä on. Pieni kyynisyys on aina hyvästä ja kaikkea pitää kyseenalaistaa sopivassa mittasuhteessa.

Tuulia ei tässä vaiheessa projektia ollut vielä valmis ottamaan taloudellista riskiä siinä, että sijoittaisi ulkopuolisen firman palveluihin tuotantoon liittyvissä asioissa. Tämä on täysin ymmärrettävää siinä mielessä, että uutta brändiä luodessa menoja on valtavasti, mutta tuloja

ei ollenkaan. Joten se mihin rahaa käytetään, tulee harkita erittäin tarkkaan ja viisaasti. Kilpailu on tällä hetkellä todella kovaa ja se, että voiko tällaisen firman toimintaan ja heidän välittämiensä tehtaiden ammattitaitoon todella luottaa on jälleen uusi kysymys. Yleinen mielikuva tällä hetkellä on se, että tuotannon laatu eri muodin osa alueilla ei monestikaan yllä siltä vaadittuihin laatuksiteereihin. Tämä harmillisesti myös aiheuttaa sen, että itse joudun siirtymään syrjään tuotantoon liittyvien asioiden selvittämisessä ja keskityn enemmän tuotteen suunnitteluun ja tämän oponnäytetyön kirjoittamiseen. Projektin edetessä olen myös ymmärtänyt sen, että kokonaisuudessaan tällaisen projektin hoitaminen on lähes mahdotonta yhdelle henkilölle. Tuotantoon liittyvien asioiden selvittäminen, tuotteen suunnittelu, materiaalien ja komponenttien suunnittelu, kaavoitus, protojen valmistaminen on yksinkertaisesti mahdotonta varsinkin, kun siinä samalla tehdään töitä täysipäiväisesti. Ilman työn tekemistä en kokisi mitään ongelmaa hoitaa ja selvittää kaikkia tähän projektiin liittyviä asioita ja yksityiskohtia, mutta näin töissä käyvälle ihmiselle taakka on vähän liian suuri.

8.1.2 Yleiskatsaus jalkineiden valmistusprosessiin

Kenkäteollisuus on monimutkainen ja tarkkuutta vaativa ala, johon liittyy lukuisia eri työvaiheita ja niihin erikoistuneita ammattilaisia, niin tekniikan, suunnittelun, valmistamisen ja markkinoin osa alueilta. Koko prosessi, raaka-aineiden valinnasta valmiin tuotteen valmistukseen, sisältää lukuisia eri vaiheita ja toimenpiteitä. Kenkien valmistusprosessi voidaan jakaa yksinkertaisimmillaan suunnittelun, kehityksen, tuotannon ja toimituksen vaiheisiin. Suunnitteluvaiheessa suunnitellaan ja kehitetään uusia tuotteita markkinakysynnän ja kuluttajien sekä mahdollisten yhteistyökumppaneiden tai asiakkaiden mieltymysten pohjalta. Kehitysvaiheessa luodaan prototyyppjä ja tehdään näytteiden testauksia varmistamaan tuotteen laatu ja markkinoiden tarpeiden täytyminen. Tuotantovaiheessa suoritetaan tuotteiden valmistus. Lopuksi toimitusvaiheessa valmiit tuotteet toimitetaan tukkumyyjille tai suoraan kuluttajille. Kenkäteollisuus voidaan luokitella erilaisiin kenkienvalmistajiin tuotetyypin ja markkina-aseman perusteella, kuten urheilukenkien, vapaa-ajan kenkien ja korkealuokkaisten räätälöityjen kenkien valmistajiin. Jokaisella tyyppillä on omat ainutlaatuiset ominaispiirteensä sekä omat etunsa ja haasteensa itse valmistusprosessissa. Esimerkiksi urheilukenkien valmistajat keskittyvät enemmän teknologiaan ja toiminnallisuuteen, mikä vaatii tarkkaa materiaalien ja rakenteiden hallintaa; vapaa-ajan kenkien valmistajat painottavat muotia ja mukavuutta, mikä edellyttää enemmän innovaatioita ja kokeilevaa ja mielenkiintoista otetta suunnittelussa sekä materiaaleissa; korkealuokkaiset räätälöidyt kenkien valmistajat korostavat kaavoittamista, istuvuutta ja laatua, mikä vaatii huolellista käsityötä ja jokaisen kenkäparin laatutarkastuksia. Kenkien valmistusprosessissa on monia keskeisiä vaiheita ja

teknologisia sovelluksia, jotka vaikuttavat suoraan tuotteen laatuun ja suorituskykyyn. Näihin kuuluvat materiaalien valinta, lestin valinta ja tarvittaessa valmistus ja suunnittelu, kaavoitus, niin päällisen, kuin myös vuoren osalta, päällisen leikkaus, ompelu, liimaus ja tarkastus. Materiaalien valinta on ratkaisevaa, sillä eri materiaalit vaikuttavat kenkien mukavuuteen ja kestävyYTEEN. Lesti määrittää kenkien muodon ja koon, ja sen valmistaminen vaatii tarkkoja valmistustekniikoita ja –laitteita, sekä vuosien kokemusta ja ymmärrystä jalan anatomiasta. Jalkineen varsinainen ompelu on yksi jalkineenvalmistuksen pääprosesseja, joka edellyttää korkeatasoisia koneita ja niiden taitavaa käyttöä. Lisäksi uudet teknologiat, kuten 3D-tulostus tuovat prosessiin lisää tarkkuutta ja tehokkuutta. Teknologiset innovaatiot ovat nykyään keskeisessä roolissa joidenkin kenkien valmistusprosessissa. Kengänvalmistajat ovat ottaneet käyttöönsä uusia teknologioita parantaakseen tuotannon tehokkuutta ja tuotteiden laatua. Digitaalinen valmistus on suuri trendi tällä hetkellä. Digitaalisen suunnittelun ja valmistusteknologioiden avulla kengänvalmistajat voivat suunnitella ja valmistaa tuotteita joustavammin, lyhentää tuotantosyklejä ja parantaa tuotteiden laatua. Esimerkiksi 3D-tulostusteknologian soveltaminen mahdollistaa kengänvalmistajille nopean päällisten ja pohjien tulostamisen, mikä vähentää perinteisiä leikkaus- ja ompeluprosesseja ja näin ollen vähentää myös kengän valmistuksen kuluja. Älykäs valmistusteknologia auttaa myös kenkienvalmistajia hallitsemaan tuotantoprosesseja paremmin ja parantamaan tuotannon tehokkuutta. Teknologisen innovaation avulla kenkienvalmistajat voivat nopeasti vastata markkinoiden vaatimuksiin ja tarjota kilpailukykyisempiä tuotteita.

Kaiken kaikkiaan voidaan sanoa, että kenkien valmistusprosessi on hyvin monimutkainen ja siihen liittyy useita eri työvaiheita, laitteita ja tekijöitä. Kengänvalmistajilla on oltava laaja ammattitaito ja tekniset valmiudet. Prosessin kulun, erilaisten kenkätyyppien ominaispiirteiden sekä keskeisten vaiheiden ja teknologisten sovellusten ymmärtäminen auttaa paremmin ymmärtämään kenkäteollisuuden toimintamallia ja varmistamaan tuotteiden laadun. Kenkäteollisuudessa olevat kengänvalmistajat kohtaavat erilaisia haasteita globaalista kilpailusta, teknologisista kehityksistä ja ympäristömuutoksista sekä laadunvalvonnan ja tehokkuuden parantamisen tarpeista. Nämä haasteet vaikuttavat paitsi kengänvalmistajien toimintaan, myös koko kenkäteollisuuden kehitykseen. Globalisaation kehityksen myötä kenkäteollisuus kohtaa kilpailupainetta ympäri maailmaa. Monet kehittyvien markkinoiden ja kehitysmaiden kenkäyritykset, joilla on alhaisemmat kustannukset ja tuotantomenetelmät, ovat tulleet perinteisten kenkienvalmistusmaiden kilpailijoiksi. Näillä yrityksillä on kyky muuttaa nopeasti tuotantosuunnitelmiaan vallitsevan markkinakysynnän mukaan sen vaikuttamasta suuremmin valmistuskustannuksiin. Se missä oloissa nämä tehtaot toimivat ja miten he kohtelevat työntekijöitään on taas ihan oma asiansa. Siksi perinteisten kenkienvalmistajien on vahvistettava kilpailukykyään, parannettava tuotteiden laatua ja palvelutasoaan säilyttääkseen

markkina-asemansa ja erottuakseen näistä halvempia tuotteita valmistavista yrityksistä. Koska varsinkaan EU:n alueella toimivat kengänvalmistajat eivät voi kilpailla halvemmalla hinnalla, on kilpailuvalttina käytettävä laatua ja kestävyyttä, sekä käyttömukavuutta, laadukkaita materiaaleja unohtamatta. Kenkäteollisuus kohtaa merkittäviä haasteita teknologisten ja ympäristömuutosten myötä. Jatkuvan teknologisen kehityksen myötä kuluttajien odotukset tuotteille kasvavat. He vaativat korkeampaa mukavuutta, kestävyyttä ja toiminnallisuutta. Tämä edellyttää kenkienvalmistajilta jatkuvaa tutkimus- ja kehitysinvestointia sekä uusien prosessiteknologioiden ja materiaalien käyttöönottoa kuluttajien tarpeiden täyttämiseksi. Samalla ympäristöasiat ovat tämänhetkessä maailmassa todellinen haaste, johon kenkäteollisuuden on pystyttävä vastaamaan. Päästöt, jätehuolto ja resurssien käyttö kenkien valmistusprosessissa ovat herättäneet laajaa yhteiskunnallista huolta jo pidemmän aikaa. Siksi kengänvalmistajien on pohdittava, kuinka saavuttaa ympäristöystävällinen tuotanto ja vähentää ympäristövaikutuksia samalla, kun varmistetaan tuotannon tehokkuus ja säilytetään tuotteiden korkea laatu ja kestävä käyttöikä. Laadunvalvonta ja tehokkuuden parantaminen ovat aina olleet merkittäviä haasteita kenkienvalmistajille. Korkealaatuiset tuotteet ovat avain markkinamenestykseen, kun taas tehokkuus vaikuttaa suoraan tuotantokustannuksiin ja markkinoille vastaamisen nopeuteen. Kuitenkin laadunvalvonnan ja tehokkuuden parantaminen käytännössä ei ole helppoa. Kenkien valmistusprosessi sisältää useita vaiheita, joista jokainen vaatii tiukkaa valvontaa, jotta lopputuotteen laatu voidaan taata. Samalla kengänvalmistajien on jatkuvasti optimoitava tuotantoprosesseja parantaakseen tehokkuutta. Tämä vaatii jatkuvaa johtamismenetelmien kehittämistä ja edistyneiden tuotantoteknologioiden ja johtamistyökalujen käyttöönottoa, jotta laadun ja tehokkuuden kaksinkertainen parantaminen voidaan saavuttaa.

8.2 Ensimmäiset luonnokset

Ensimmäisessä vaiheessa halusin esitellä Tuulialle 30 luonnosta. Luonnokset toteutin saapas sapluunaa apuna käyttäen piirtämällä paperille. Moni nykyaikana tekisi tämän työvaiheen tietokoneella, mutta itse pidän perinteisestä käsityömeiningistä myös tässä työvaiheessa. Sen takia piirsin ensin paksulle pahville saappaan ääriviivat ja tämän jälkeen leikkasin sen pahvista ja piirsin yksitellen paperille. Toiselle puolelle tuli sivukuva vasemmalta puolelta ja paperin toiselle puolelle oikealta puolelta. Näin sain yhdellä paperilla demonstroitua miltä saapas näyttää molemmilta puolilta. Kyseisen saappaan kohdalla tämä on erittäin tärkeää, koska näin ollen nähdään millä tavalla sisäpuolella oleva vetoketju vaikuttaa yleiseen ilmeeseen ja mittasuhteisiin muihin saappaan komponentteihin ja kappaleisiin nähden. Koska olimme jo

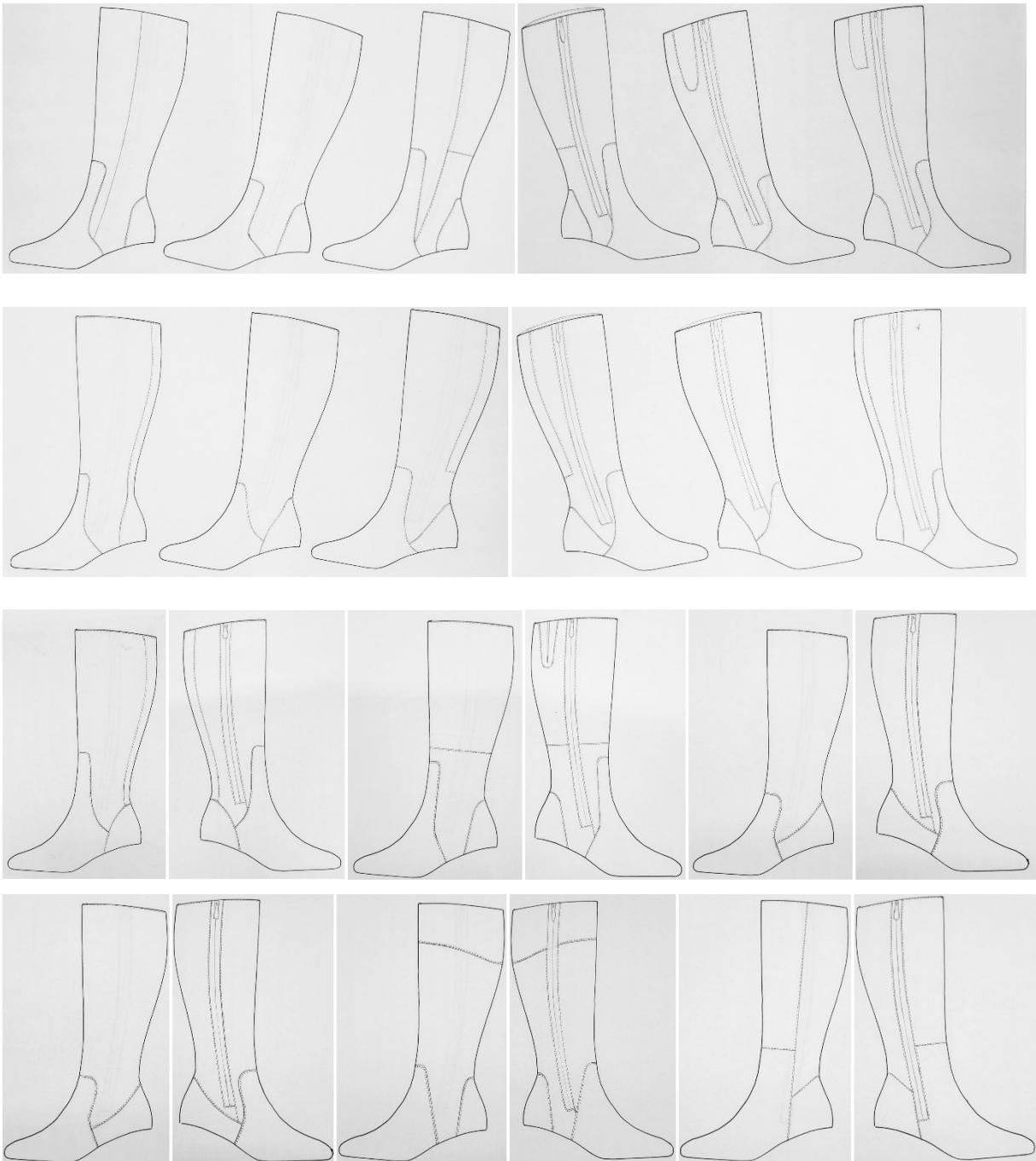
keskustelleet miltä saappaan halutaan näyttävän, olivat kaikki luonnokset enemmän tai vähemmän toistensa kaltaisia. Halusin myös esitellä muutamia villedä kortteja, ihan vaan näyttääkseni konkreettisesti miltä erilaiset vaihtoehdot näyttäisivät. Tärkeintä näissä luonnoksissa oli esitellä eri vaihtoehtoja eri saappaan kappaleiden korkeuksille ja muodoille, sekä esitellä eri tikkauksien vaikutusta lopputulokseen. Koen, että asiakaskohtaamisessa tällä tavalla ideoiden esittäminen on myös asiakkaan kannalta helpompaa. Näin hänen on helpompi ymmärtää mitä luonnoksissa tapahtuu. Se, että voi konkreettisesti katsella luonnoksia paperilta ja käännellä niitä ja karsia luonnoksia, joista ei pidä ja palata joihinkin luonnoksiin myöhemmin helposti ja saman tien on edelleen myös tänä modernina nykyaikana erittäin tehokas ja selkeä tapa työskennellä. Tästä sainkin kiitosta. Tuulia oli tyytyväinen siihen, etten esitellyt hänelle luonnoksia tietokoneen ruudulta vaan hän sai jotain käsintehtyä ja konkreettista eteensä. Itse koen, että luonnokset ovat suuri osa suunnittelija identiteettiä ja ne kertovat paljon siitä millainen suunnittelija on kyseessä. Itse koitan tehdä luonnokset mahdollisimman selvä lukuisiksi ja noudattaa niissä suunniteltuja mittasuhteita ja viimeistelyjä. Haluan, että niistä on helposti nähtävissä mitä minulla on mielessä, eivätkä ne tarvitsen kummempia selityksiä tai selvennyksiä. Koen, että näin työskentely on selkeämpää ja tehokkaampaa, niin minun, kuin myös asiakkaan kannalta. Hyvän suunnittelijan taitoihin kuuluu mielestäni oleellisena asiana selkeä ulosanti niin sanallisesti kuin myös visuaalisesti. Kyky havainnoida ajatuksiaan ja visioita selkeän yksinkertaisesti on kaikkien kannalta tehokkainta ja helpointa. Se, että työskentelen asiakkaalle, jolla on selvä ja vahva visio siitä mitä haluaa, on toden teolla tämän projektin innostava ja kantava voima. Itse pidän siitä, että asiakas ilmaisee saman tien mielipiteensä ja tekemään nopeita ratkaisuja valinnoissaan. Ei mennyt kuin muutama minuutti ja olimme käyneet kaikki luonnokset läpi ja esille nousi selkeästi muutama malli, joita lähden kehittämään eteenpäin. Huvittavaa tässä on se, että tiesin jo ennen luonnosten esittelyä sen, mistä luonnoksista Tuulia tulee pitämään ja mitkä hän hylkää. Tässä tullaan taas samaan asiaan, josta kirjoitin jo aikaisemminkin. Se kun ymmärtää asiakkaan toiveet ja maun on niin tärkeää tällaisissa projekteissa. Vaikka tiedänkin lähes tarkalleen mitä Tuulia haluaa tältä saappaalta, on mielestäni velvollisuuteni kuitenkin esitellä hänelle hieman erilaisiakin vaihtoehtoja ja mahdollisuuksia. Koskaanhan ei voi tietää, jos asiakas innostuu jostain ideasta, jota ei itse ole osannut edes ajatella. Tässä tapauksessa se fakta, että olemme niin samalla aaltopituudella sen kanssa, mitä ollaan suunnittelemassa nopeuttaa tämä koko suunnittelu prosessia. Tarkoitukseni on seuraavaksi luoda viisi uutta luonnosta viimeisen tapaamisemme pohjalta ja niistä valitaan malli, jota lähdemme viemään eteenpäin. Selkeys ja minimalismi ovat pääasiassa tätä saapasta luodessa. Sen takia juuri kaikilla pienimmilläkin yksityiskohdilla on niin paljon merkitystä. Se, että jokainen saappaan kappale on oikean kokoinen ja korkuinen, on tässä tapauksessa äärimmäisen tärkeää. Muutaman millin ero esimerkiksi iltin korkeudessa ja leveydessä muuttaa koko visuaalista ilmettä todella paljon ja voi muuttaa arkisen saappaan juhla saapikkaaksi. Juuri näiden pienten asioiden hiominen ja

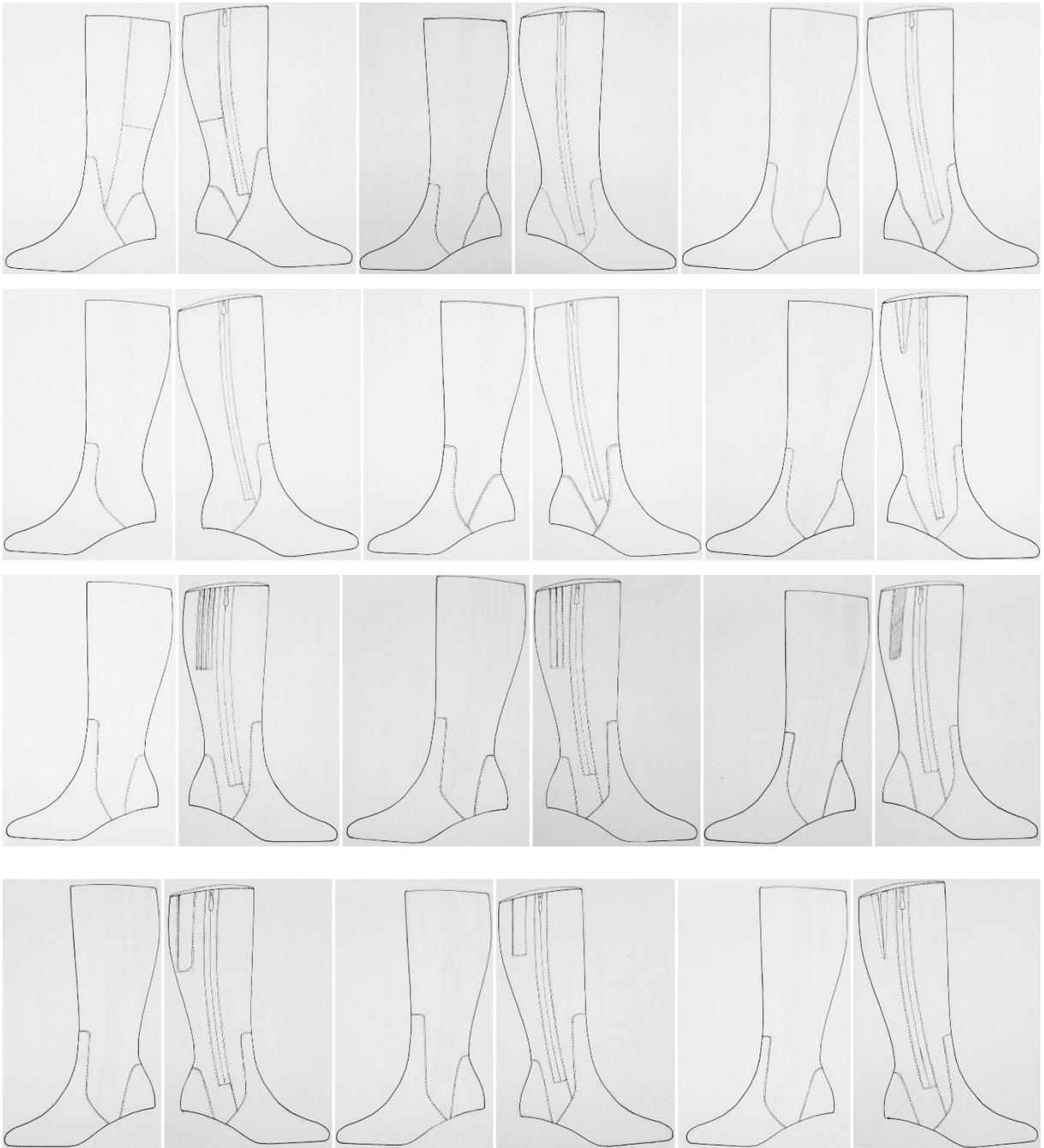
viilaaminen on sellaista, jota tässä projektissa odotan todella paljon. Tiedän, että itse olen erittäin tarkka, kun tullaan yksityiskohtiin, mutta tiedän myös, että Tuulia on vielä itseänikin tarkempi. Ja juuri nämä kaikki loppuun asti hiotut ja mietityt yksityiskohdat tekevät tästä saappaasta jotain ainutlaatuista ja vie sen kansainväliselle tasolle, kun mietitään suunnittelua ja muotokieltä. Tällaisessa tuotteessa suureen arvoon nousevat nerokkaan suunnittelun lisäksi myös komponentit, kuten saappaan visuaalisen ja käytännöllisyyden kannalta suuressa osassa oleva vetoketju. Tarkoituksena on jättää vetoketju kokonaan näkyville, joten siltä vaaditaan visuaalisesti paljon toiminnallisuuden lisäksi. Myös saappaan sisällä tapahtuvat asiat ovat erityisen suurennuslasin alla. Kuten pohjallinen. Pohjalliselta halutaan tämän saappaan kohdalla erityistä käyttäjäystävällisyyttä ja pehmeyttä. Tarkoitukseni on kartoittaa, löytyykö tällaista pohjallista jo valmiina, vai onko se jotain, joka vaati erikseen suunnittelua ja toteutusta. Tarkoitukseni on luonnostella seuraavat ehdotukset vasta Italian messujen jälkeen, koska sitten olen viisaampi liittyen juuri näihin yksityiskohtiin. Seuraavat luonnokset tulevat olemaan entistä tarkempia ja loppuun asti harkittuja ja mitoitettuja. Jokaisen saappaan kappaleen tulee olla viimeisen päälle harkittuja ja sijoitettuna juuri niille tarkoitettuun kohtaan luonnoksissa. Messuilla näkee myös sen, mikä tulee olemaan yleinen jalkine trendi ensi vuonna ja näin ollen se on hyvä ikkuna siihen mitä kansainvälisillä markkinoilla tulee tapahtumaan. Tällä hetkellä suurin pohdinta saappaaseen liittyen on varteen tulevan venykkeen kohdalla. Se miten se saadaan piilotettua, mutta olemaan kuitenkin käytännöllinen ja suorittamaan sille tarkoitettua tehtävää saappaassa. Juuri tähän toivon saavani ideoita ja inspiraatiota messujen osalta. Myös materiaalien puolesta on mielenkiintoinen nähdä, mitkä tulevat olemaan ensi vuoden trendit ja uudet innovatiiviset keksinnöt. Hienoa olisi esimerkiksi löytää materiaali, joka mahdollistaisi saappaan tekemisen ilman venykettä. Tarpeeksi joustava, mutta silti hyvin itsensä kantava nahka olisi tähän mainio vaihtoehto.

Ensimmäisten luonnosten esittelyn jälkeen yleinen linja sille mitä teemme vain vahvistui. Tuulia piti juuri niistä luonnoksista, joista kuvittelin hänen pitävän. Näin ollen eteenpäin eteneminen on entistäkin helpompaa ja selkeämpää. Kuten jo tiesinkin, jätimme mallista pois kaiken ylimääräisen. Seuraavan vaiheen luonnoksissa keskityin vain hiomaan jalkineen kappaleiden kokoa ja mittasuhteita. Muotolinjat ovat selkeästi tiedossa siitä mitä toivotaan. Totesimme myös ensimmäisten luonnosten pohjalta sen, että vaikka kuinka tyylikästä ja minimalistista olisi jättää varteen sijoitettava venyke kokonaan pois, on se kuitenkin käyttömukavuuden ja laajemman kuluttaja kunnan kannalta monipuolisuuden nimissä järkevämpi pitää saappaassa. Venykkeen tarkoitushan on mahdollistaa myös kuluttajien, joilla on hieman leveämpi pohje käyttää saapasta. Uusissa luonnoksissa haluan esitellä erilaisia tapoja sijoittaa venyke. Tämän ideointi osoittautuikin yllättävän hankalaksi, koska venykkeellä on selkeä funktio, joten sen on oltava käytännöllinen, mutta tyylikäs. Sen piiloon saaminen olisi ihanteellinen tilanne, mutta silloin sen käytännöllisyys laskisi. Haluan esitellä erilaisia esimerkkejä piilotetusta ja esillä olevasta venykkeen sijoittamisesta. Venykkeen olemassaolosta voidaan myös tehdä

yksityiskohta, joka tuodaan tietoisesti voimakkaammin esille, yrittämättä piilottaa sitä. Tehdessä minimalistista saapasta, on jokaisella pienelläkin yksityiskohdalla valtava merkitys ja jokainen millit ratkaisee visuaalista ilmettä ajatellessa. Asioita ei voida piilottaa tai hämätä silmää yksityiskohdilla, vaan kaikki on suoraan nähtävissä ja juuri siitä syystä jokainen yksityiskohta pitää harkita tarkasti ja niistä pitää tehdä konkreettisia näytteitä niin paperista, kuin myös nahasta. Näin voimme varmistaa sen, että kaikki on juuri niin tyylikästä ja yksinkertaista ja silti toiminnalta niin kuin haluamme.

Kuva 6. Luonnokset (Hannu Viitala 2024)

8.3 Toiset luonnokset

Toisissa luonnoksissa käytin vain elementtejä, joista molemmat pidimme ja joita haluamme jalkineeseen. Karsin kaiken ylimääräisen pois ja keskityin vain selkeisiin linjoihin. Italian messujen jälkeen tiesimme olevamme oikealla polulla suunnitellessamme yksinkertaistaja linjakasta saapasta. Messuilla positiivisesti erottuivat juuri tyylikkään yksinkertaiset saappaat, joista oli karsittu kaikki ylimääräinen pois. Voin sanoa, että näitä saappaita oli hämmästyttävän vähän, sillä useimmat valmistajat esittelivät toinen toistaan enemmän rönsyileviä ja

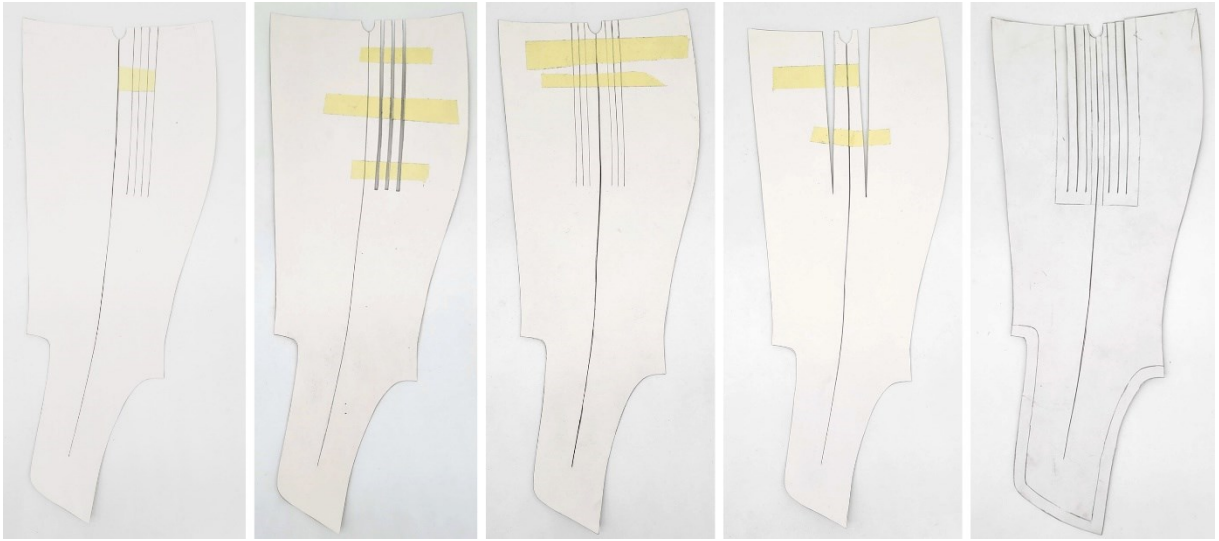
yksityiskohtia sisältäviä saappaita Luonnokset, joita seuraavaksi piirsin ovat hyvin toistensa kaltaisia, mutta erot löytyvät kengän osien koissa ja mittasuhteissa. Näillä pienillä eroilla koko jalkineen yleisilme muuttuu voimakkaasti ja tunnelma ja jalkineesta saatava mielikuva muokkautuu eri suuntiin. Haluamme pitää kengän kappaleet sopusuhtaisina toisiinsa ja yleisilmeen siron naisellisena. Tämä oli helppo todentaa luonnoksien välityksellä. Koska olemme selkeästi samalla aaltopituudella siitä miltä haluamme jalkineen näyttävän, voin näiden luonnosten esittelyn jälkeen siirtyä seuraavaan työvaiheeseen, eli ensimmäisten kaavojen tekemiseen ja testikappaleiden ompeluun yksityiskohdista. Näin ollen saamme vihdoin jotain konkreettista nähtävää, joka helpottaa suunnattomasti mittasuhteiden ja yksityiskohtien hiomisessa. Pääsimme myös yhteisymmärrykseen siitä, minkälaista sijoittelua ja muotoa venykeelle lähdemme kokeilemaan. Toisten luonnosten läpikäynnin jälkeen lähdin valitsemaan koulun lesteistä lestiä, joka olisi mahdollisimman lähellä lestin muotoa, jota jalkineelta haemme. Tarkoitukseni on ottaa tältä lestiltä lestikopiot ja lähteä työstämään kaavoitusta eteenpäin. Tässä vaiheessa projektia on tarpeellista saada jo jotain konkreettista nähtävää, joten kaavoitus on hyvä aloittaa jo nyt. Kaavojen pohjalta voin lähteä valmistamaan ensimmäistä paperista protoa, josta meidän on helpompia nähdä ja analysoida jalkineen mittasuhteita ja jalkineen kappaleiden kokoa ja muotoa. Olemme Tuulian kanssa molemmat visuaalisia ihmisiä, joten tarvitsemme jotain kolmiulotteista eteemme, jotta voimme tarkemmin ruveta miettimään ja hiomaan yksityiskohtia. Vaikka lesti ei tule olemaan oikeanlainen lopulliseen tuotteeseen nähden, on kuitenkin hyvä valmistaa myös tämän lestin pohjalta yksi varsinaisista protoista nahkaa materiaalina käyttäen, kunhan saamme ensiksi kaikki yksityiskohdat ja mittasuhteet päätettyä. Tämä proto tulee olemaan hyödyksi tulevaisuudessa, kun olemme löytäneet tuotannon toteuttavan tehtaan. Proton avulla on helppo kertoa jalkineen yksityiskohdista ja osoittaa tarkalleen mitä jalkineelta haluamme. Valmiiksi jalkineeksi tehdystä protokappaleesta on myös helppo näyttää muutokset, joita haluamme varsinaiseen jalkineeseen. Liittyen esimerkiksi juuri lestin muotoon, kärjen terävyyteen tai koron korkeuteen. Uskon myös, että tämä valmiiksi tehty proto myös todistaa tuleville yhteistyökumppaneille sen, että tässä projektissa on mukana henkilö, joka ymmärtää ja tietää jalkineiden valmistuksesta.

8.4 Venyke

Luonnosteni pohjalta olen lähtenyt kehittämään uudenlaista ja mielenkiintoista tapaa toteuttaa venyke. Mielessä oleva venyke sijoitetaan niin, että se tulee olemaan yksinkertainen yksityiskohta muuten äärimmäisen minimalistisessä jalkineessa. Sen sijoittelulla ja koolla yritetään saada se naamioitumaan niin hyvin kuin mahdollista jalkineen varteeseen, mutta tuomaan sen kuitenkin esille sillä tavalla, että se näyttää todella harkitulta, modernilta ja

uudenaikaiselta tavalta toteuttaa varteen sijoitettava venyke. Yleinen ongelma perinteisissä ratkaisuisa toteuttaa venyke on se, että niissä venykkeen piilottamiseen käytettävä nahka lähtee helposti käytön aikana löystymään ja lerpattamaan ja tämä on asia jota missään nimessä emme halua. Toinen yleinen tapa on jättää venyke reilusti näkyville, yleensä kolmion mallisena kappaleena, joka on yleensä yhdellä sivulla ja muodolta lyhyt ja leveä. Tämä mielestäni näyttää vanhanaikaiselta ja mielikuvituksettomalta ratkaisulta. Ei uskoisi, että näinkin simppeleitä asioita, voi aiheuttaa näin paljon pohdintaa ja ideointia, mutta juuri tällaiset pienet, simppeleitä vaikuttavat asiat nousevat suureen merkitykseen, kun luomme yksinkertaista, ajatonta ja korkealuokkaista tuotetta. Nämä ovat myös asioita, jotka erottavat perinteisen suunnittelun ja korkealuokkaisen suunnittelun toisistaan. Tässä vaiheessa oli hyvä saada venykkeestä konkreettinen testi tehtyä, jotta näemme minkälaiset mittasuhteet toimivat visuaalisesti ja funktionaalisesti. Koekappaleiden ompelu myös selventää rakenteellisesti, kuinka venyke tulee toteuttaa ja ommella jalkineeseen. Tämä on mahdollista toteuttaa palanäytteillä, eikä vaadi koko jalkineen varren ompelua vielä tässä vaiheessa. Tärkeintä venykkeessä on kuitenkin sen funktionaalinen merkitys ja toiminnallisuus, mutta luodessamme ajattoman tyylikästä jalkinetta, on sen myös visuaalisesti sovittava tähän kategoriaan, eikä se saa toteutuksensa puolesta vaikuttaa vanhahtavalta tai jo nähdyltä 5, kymmenen tai kahdenkymmenkään vuoden kuluttua. Alkuperäinen ajatus venykkeen sijoittamisesta vetoketjun molemmille puolille symmetrisesti tulee pitämään myös lopullisessa versiossa. Idea, jossa venykkeet sijoitetaan ja ommellaan piiloon saappaan varressa olevien kaistaleiden alle, oli mielestäni tyylikäs ja moderni tapa käyttää venykettä ja toi saappaan varteen mielenkiintoisen ja viimeistellyn yksityiskohdan. Tuulian alun innostus tätä tekniikkaa ja ideaa kohtaan kuitenkin lopahti ja hän koki sen liian hyökkääväksi ja näkyväksi elementiksi. Sen sijaan hän innostui niinkin yksinkertaisesta ja simppeleistä ideastani sijoittaa venykkeet niin ollen vetoketjun molemmille puolille, mutta tällä kertaa jättämällä ne näkyville korkeiden ja kapeiden kolmioiden muodossa. Eli juuri kolmion muodossa, joka alun perin tyrmättiin täysin meidän molempien osalta, mutta kun se toteutetaan uudenaikaisella venykkeiden sijoittamisella ja muodolla, näyttääkin tämä kolmio ratkaisu uudelta ja raikkaalta, sekä mikä tärkeintä huomaamattomalta. Sekä ennen kaikkea venykkeiden funktionaalinen tarkoitus toteutuu, eli ne tuovat saappaan varteen tarpeeksi joustovaraa, jotta se sopii moneen erikokoiseen jalkaan ja on näin ollen käyttäjäystävällinen.

Kuva 8. Venyke (Hannu Viitala 2024)

8.5 Ensimmäiset protot ja näytteet

Kuva 9. Ensimmäisten protot, peruskaavat (Hannu Viitala 2024)

Ensimmäisen prototin tarkoituksena on tuoda visuaalisesti esille saappaan varren korkeus ja sen istuvuus. Sekä testata venykkeen toiminnallisuutta. Tätä varten otin lestikopion käytettävältä lestiltä. Lestikopion avulla piirsin saappaan peruskaavat ja tein siihen tarvittavat muutokset. Lestikopio on käytännössä lestin kolmiulotteisen muodon litistämisen kaksiulotteiseen muotoon. Lestikopiota varten lestin muoto jäljennetään paperille teippiä apuna käyttäen. Tämä vaatii kärsivällisyyttä ja millintarkkaa työskentelyä. Tässä vaiheessa tehtävät virheet tulevat vaikuttamaan lopulliseen kaavaan ja voivat pilata koko kaavoituksen ja jalkineen istuvuuden. Tiivistettynä lestikopiiossa ensin lestin ulkosyrjä päällystetään leveällä

maalanteipillä. Teippi kaistaleet pingotetaan lestille niin, että vältetään ryppyjen muodostumista, joten teippi tulee pingottaa varovasti lestin reunojen yli, ikään kuin pingottaen sitä. Teippaus aloitetaan lestin sivun pohjan puolelta ja teippi kerrokset sijoitetaan toistensa päälle maksimissaan yhden senttimetrin päällekkäisyydellä. Normaalisti lestin sivuun käytetään kolme teippi palaa. Tämän jälkeen merkitään lestin keskikohta ja keskitaka, sekä kengän takaosan korkeus. Seuraavaksi ylimääräiset teipit poistetaan leikkaamalla veitsellä keskikohdan ja keskitakaosan yli menevät osat. Pohjan puolella oleva ylimääräinen teippi leikataan pois, mukailien lestin pohjan muotoa, sekä poistetaan yksi millimetri lestin yläosasta. Tärkeimpänä teippiin merkitään seuraavaksi laajuuspiste, joka määrittelee kaikki muut kaavoituksessa käytettävät pisteet ja linjat. Laajuuspiste saadaan selvitettyä asettamalla lestin sivu pöydän reunaa vasten, pohja ylöspäin osoittaen. Kohta, jossa kengän kanta ja etuosa kohtaavat pöydän reunan määrittävät laajuuspisteen. Tämä tehdään niin kengän sisä- kuin ulkopuolelle. Näiden pisteiden kautta piirretty viiva merkitsee oikean kohdan laajuuspisteelle, kun se kohtaa lestin keskiviivan. Tämän jälkeen mitataan etäisyys laajuuspisteestä lestin yläosaan ja tämä luku jaetaan kolmella ja merkitään lestille yhdeksänkymmenen asteen kulmissa. Seuraavaksi teippi poistetaan varovasti lestiltä ja asetetaan leikkuualustalle ja tehdään viillot lestin sivuilla olevien viivojen mukaan. Viillot tehdään jättäen ne kuitenkin kiinni viivan molemmista päistä, jotta lestikopio pysyy ehjänä. Seuraavaksi lestikopio irrotetaan alustalta ja sijoitetaan varovasti pahville ja litistetään se sille pitäen samalla huoli, ettei siihen synny ryppyjä. Tämä vaatii maltillista ja tarkkaa työskentelyä ja teipissä olevien viiltojen varoivaista avaamista ja teipin asettelua viiltoja apuna käyttäen. Teippi kopioon lisätään yksi millimetrin lestin alle kaaren kohdalle ja leikataan irti pahvista. Siihen tehdään kenkätyypille tarvittava spring avaus. Näin meillä on ensimmäinen lestikopio kappale, jonka avulla voimme valmistaa paperista kaavan tarkistaaksemme sen istuvuuden lestille. Tämä kaava on siis tehty lestin ulkosivua käyttäen, eli paperiseen kaavaan voimme lisätä lestin sisäpuoleen tarvittavan muutoksen teippiä käyttäen, kun paperikaava on lestillä. Tätä paperista kaavaa voimme käyttää, kun piirrämme lopullista lestikopiota, johon yhdistämme lestin ulko- ja sisäpuolen samalle kaavalle.

Kuva 10. Lestikopio (Hannu Viitala 2024)

Tätä lestikopiota käyttäen piirsin ensimmäisen saappaan kaavan ja näin ollen sain ensimmäisen konkreettisen mallin saappaasta, jonka avulla pystyin lähtemään toteuttamaan protojen ja koekappaleiden valmistamista. Ensimmäisessä protossa ompelin vain varren ja venykkeen, koska tässä vaiheessa koin turhaksi käyttää aikaa koko saappaan valmistamiseen, tämä olisi ollut myös turhaa materiaalin tuhlaamista tässä vaiheessa projektia. Tiedän, että Tuulialle on tärkeää nähdä visuaalisesti jokainen yksityiskohta ja konkreettisesti päästä kokeilemaan miltä tuote tuntuu. Hän myös haluaa nähdä jo protoissa pitkälle vietyä viimeistelyä ja tarkkuutta. Joillekin suunnittelijoille tämä on ominaispiirre, tarve nähdä jo protot ja näytteen niin viimeisteltynä ja tarkkaan tehtynä kuin mahdollista. Nopeat sutaisut ja "sinnepäin" tehdyt näytteet sekoittavat liikaa mieltä ja suunnittelija/asiakas ei osaa nähdä ideaa ja ajatusta proton tai näytekappaleen takana vaan hänen mielensä jää kiinni epätarkkaan viimeistelyyn ja toteutukseen. Ensimmäisen proton jälkeen lähdin muuttamaan varren korkeutta ja kehittämään venyketä. Kaavoitin ja ompelin pelkästään sisäpuolen kaavakappaleet useammalla eri tavalla saadakseni visuaalisia esimerkkejä siitä, kuinka saappaan sisäpuolen visuaalinen ilme muuttuu venykkeen koon ja muodon muuttuessa. Näiden esimerkkien avulla on jälleen helpompi lähteä viemään kaavoitusta eteenpäin ja valmistaa ensimmäinen varsinainen proto, johon kaavoitan, leikkaan ja ompelen kaikki saappaan ulkopuoleen kuuluvat osat. Ainoa ero lopulliseen kaavaan tulee olemaan se, että vielä proto vaiheessa kaavoitan saappaan kärkikappaleen, ammattitermitään "iltti" keskisaumalla, jota lopulliseen saappaaseen ei tule, vaan kärkikappale valmistetaan yhdestä kappaleesta. Tämä on henkilökohtainen mielipiteeni, mutta mielestäni saappaat, joissa kulkee sauma kärkikappaleen keskellä näyttävät aina jollain tavalla halvoilta ja massatuotetuilta. Yhtenäinen kärkikappale tuo saappaaseen näyttävyyttä ja arvokkuutta ja nostaa mielestäni sen korkeatasoiseksi käsityö tuotteeksi. Monet jalkineiden valmistajat käyttävät keskisaumaa taloudellisista syistä. Saumalla saadaan materiaalikujuja pienennettyä ja valmistukseen käytettäviä työvaiheita vähennettyä. Tämä ei myöskään vaadi kaavoitukselta niin paljoa, kuin saumaton vaihtoehto. Kengän valmistuksessa käytettävä sana "iltti" tarkoittaa kengän yläosaa, joka peittää jalan etuosan. Se on yleensä osa kenkää, joka ulottuu varpaista jalkapöydän päälle ja yhdistyy muihin kengän osiin, kuten kieleen ja sivupaneeleihin. Kärkikappale on tärkeä osa kengän muotoilua ja se vaikuttaa erittäin paljon sekä kengän visuaaliseen ilmeeseen, tunnelmaan ja yleiseen kengän fiilikseen sekä, totta kai myös istuvuuteen. Kärkikappale on tässä projektissa todella suuressa merkityksessä, koska se on ainoa visuaalinen yksityiskohta, joka saappaaseen tulee. Näin ollen sen suunnitteluun, ja oikean muodon ja koon löytämiseen on käytetty jo luonnostelu vaiheessa erittäin paljon aikaa ja tullaan käyttämään vielä protojakin tehtäessä. Juuri nämä millimetrien tarkat hiomiset ja muuttamiset kaavoituksessa erottavat massatuotetun jalkineen, käsityönä tehdystä. Nämä yksityiskohdat tuovat tuotteisiin niiden vaatiman arvokkuuden ja sielukkuuden.

Kuva 11. Ensimmäiset näytteet (Hannu Viitala 2024)

8.6 Kaavoitus

Kengän kaavoittaminen tarkoittaa prosessia, jossa suunnitellaan ja luodaan kengän eri osien kaavat ennen kengän valmistusta. Tämä on tärkeä vaihe jalkineiden valmistuksessa, sillä kaavoituksen avulla varmistetaan, että kengän osat kuten päällinen, vuori ja pohja sopivat yhteen ja muodostavat istuvan sekä mukavan kengän. Kaavoituksen lähtökohtana käytin perinteistä naisten polven alle olevan saappaan peruskaavaa, johon lähdin tekemään tarvittavia muutoksia. Piirsin kaavat Italiassa, Arsutoriassa oppimallani tavalla. Lähtökohtana käytin lestistä ottamaani kaavakopiota. Koska kyseessä on polven alapuolelle tuleva saapas, josta halutaan tyköistuva ei kaavallisesti ole niin paljoa pelivaraa, kuten esimerkiksi kävelykengän tai tennarin kaavaa tehdessä. Saappaan peruskaavaan suurimmat muutokset tulivatkin varren pituuteen. Vaikka saappaasta halutaankin mahdollisimman korkealle polven alapuolelle tuleva malli, on kaavoituksessa kuitenkin otettava huomioon funktionaaliset asiat ja vaatimukset. Tällä tarkoitetaan lähinnä polven liikkumista ja tähän tarvittavaa tilaa. Jos saappaan varsi nousee liian korkealle, tulee se vaikuttamaan kengän käyttömukavuuteen ja toiminnallisuuteen. Jos varsi nousee liian lähelle polvea, tulee se hankaamaan käyttäjän jalkaa kävellessä, sekä vaikeuttamaan polven taivuttamista ja näin ollen olemaan erittäin epämukava ja epäkäytännöllinen. Jos saappaan varresta halutaan todella korkea, polveen asti ulottuva tai jopa sen yli menevä, on saappaan muotolinjoja muutettava radikaalisti esimerkiksi tekemällä saappaan etuosasta selkeästi korkeampi ja jättämällä saappaan takaosa matalammalle, polven alapuolelle. Näin polvelle jää tilaa liikkua ja toimia normaalisti, mutta visuaalisesti saapas on korkea. Tämä on kuitenkin tyyli ja visuaalinen ilme, jota me emme lähde

havittelemaan, joten saappaan varsi pidetään maltillisena, jotta säilytetään klassinen ulkoasu ja käytännöllisyys tuotteessa. Kaavoituksessa syntyvä kaavapaketti pitää sisällään kaikki lestiin liittyvät tiedot sekä tietenkin kaikki päällisen kuin myös vuoren kaavat, sekä tukikankaiden, venykkeiden ja saappaaseen tarvittavien kovikkeiden kaavat. Siitä käy ilmi myös kaikki jalkineen kaavakappaleiden saumavarat, reunojen viimeistelyt ja ompeluun vaikuttavat kohdistuspisteet ja merkinnät. Kaavapaketin avulla, kuka tahansa alan ammattilainen voisi valmistaa täydellisen kopion suunnittelemani jalkineesta.

9 Pohdintaa

Kokonaisuudessaan tämä projekti on ollut erittäin mielenkiintoinen ja silmiä avaava. Lähtökohtaisesti voisi ajatella näin jälkikäteen, että saatoin tarttua hiukan liian suureen haasteeseen kuvitellessani voivani hoitaa kaikki jalkineen suunnitteluun, kaavoitukseen, protojen valmistukseen liittyvät asiat siinä samalla kun koitan löytää ja järjestää tuotantoon liittyviä asioita Italiasta. Mutta kuten tapoihini kuuluu, en pelkää ottaa härkää sarvista ja haastaa itseäni ammatillisesti. Työmäärä olisi ollut vielä ihan hallittavissa, jos olisin voinut käyttää kaikkien asioiden hoitamiseen kaikki viikot, mutta näin aikuisopiskelijana ja työssäkäyvänä ihmisenä ei aikataulullisesti tämä yksinkertaisesti ollut mahdollista. Itse tuotteen suunnittelu yhdessä Tuulian kanssa on ollut todella miellyttävää ja on ollut todella hyvä tehdä yhteistyötä oikean yrityksen kanssa ja saada selkeämpi käsitys siitä millaista työskentely jalkinesuunnittelijana voisi jonain päivä olla. Nautin siitä, että tätä jalkinetta suunnitellessa jouduin pois omalta mukavuusalueelta ja lähdin suunnittelemaan jotakin todella klassista, selkeää ja minimalistista, joten täysin jotain sen vastakohtaa, jota yleensä olen tottunut tekemään. Sen takia koenkin, että tällaiset projektit ovat kaikkein parhaimpia tapoja oppia ja kehittyä suunnittelijana. Koska hyvän suunnittelijan pitää pystyä mukautumaan asiakkaan antamaan tehtävänantoon ja sopeutua uudenlaiseen visuaaliseen muotokieleeseen, omista mieltymyksistä välittämättä. Työskentely asiakkaan kanssa, jolla on selkeä visuaalinen ilme ja toive ja tinkimätön näkemys siitä mitä hän haluaa, on ollut asia, josta olen nauttinut suuresti. Sen tuoma positiivinen haastavuus on ollut jotain, josta olen nauttinut suuresti. Turhauttavinta ja musertavinta tässä on ollut tuotannon löytämisen hankaluus ja suoraan sanottuna mahdottomuus. Käytettyäni kaikki mahdolliset kontaktini ja kymmenien sähköpostien jälkeen olo on ollut aika maansa myynyt. Nekin tehtaot, jotka osoittivat jonkinlaista mielenkiintoa projektia kohtaan, katosivat, kun kuulivat minkälaisista tilausmääristä, oli kysymys ja minkä mallista jalkinetta teettäisimme. Tuotannolliset asiat ovat yksi vaikeimpia asioita järjestää, varsinkin kun puhutaan jalkineteollisuudesta. Tämä fakta yllätti myös Tuulian ja tämä olikin myös hänelle uuden oppimista siitä, miten hankalaa ja kallista

on lähteä tuomaan jalkinetta omaan mallistoon. Varsinkin jos halutaan, että jalkine on valmistettu korkeatasoisesti Euroopassa. Tietenkin olisimme voineet lähteä etsimään ja toteuttamaan tuotantoa esimerkiksi Aasian suuntaan, jolloin hinta olisi ollut monin verroin halvempi, mutta laatu ei olisi vastannut sitä mitä haluaisimme. Ja koska kaiken lähtökohta tässä projektissa oli alusta alkaen se, että kaikki on tehty Italiassa, oli Asia ja muut mantereet ja maat pois laskettuja vaihtoehtoja. Portugali nousi moneen kertaan esille vaihtoehtona, jossa tuotanto olisi huomattavasti edullisempaa, kuin Italiassa ja sieltä löytyy pienempiä tehtaita, jotka ovat valmiita tekemään myös pienempää tuotantoa. Tämä vaihtoehto tyrmättiin ainakin vielä tässä vaiheessa siitä syystä, että kaikki tuotanto halutaan malliston osalta teettää Italiassa, mutta ehkä tämä on varteen otettava vaihtoehto tulevaisuudessa, jos Tuulia haluaa palata ajatukseen jalkineen lisäämisestä tuleviin mallistoihinsa. Suurin ongelma tuotantoon liittyvissä asioissa oli se, että määrät mitä Tuulia olisi valmis teettämään eivät vastaa niitä määriä mitä tehtaot tuotannollisesti edellyttävät. Vielä reilut kymmenen vuotta sitten oli mahdollista tuottaa pienempiä sarjoja, Italialaisissa kenkätehtaissa suhteellisen inhimilliseen hintaan, mutta nykyään tämä on lähes mahdotonta. Koska jalkineiden valmistaminen on liukuhihna työskentelyä ja yhtä kenkäparia on tekemässä useita tehtaan työntekijöitä. Tarvitaan ainakin henkilö leikkaamaan tarvittavat kaava kappaleet nahasta, sekä ompelija, lestittäjä, liimaaja ja viimeistelijä. Sekä henkilö, joka tarkistaa lopullisen tuotteen ja vielä pakkaaja, joka pakkaa tuotteen valmiiksi lähettämistä varten. Jokaiselle työntekijälle tulee tietenkin maksaa asiaankuuluva palkka tehdystä työstä ja jo pelkästään tehtaan virtanapin painaminen on asentoon maksaa. Näin ollen nousevat tuotannolliset kustannukset todella korkeiksi, jos tuotteita valmistetaan vain pieniä määriä. Hinta saadaan kompensoitua inhimillisemmäksi teetettäessä suurempia tuotantomääriä. Monilla tehtailla minimimäärät ovatkin niinkin hurjia kuin sata paria per koko. Eli jos mietitään, että halutaan tuottaa kengät koissa 36–42 eli yhteensä seitsemässä eri koossa ja kutakin kokoa pitää teettää sata kappaletta tekee tämä jo seitsemänsataa jalkineparia. Korkeatasoisista materiaaleista valmistetun korkean saappaan valmistuskustannukset voivat kohota arviolta noin kuuteenkymmeneen euroon per pari, eli tuon seitsemänsadan parin tuottaminen maksaisi neljäkymmentäkaksituhatta euroa. Tämä on ihan valtava investointia uudelle brändille, joka on vasta nousemassa markkinoille eikä ole ollenkaan tietoinen siitä, onko heidän asiakaskunnallaan kysyntää jalkineille. Harva yritys on kykenevä ottamaan näin suuria taloudellisia riskejä, varsinkaan uransa alkuvaiheilla. Sen takia nykyisin onkin aika yleistä, että brändit teettävät jalkineensa kysynnän mukaan. Eli heillä on esitellä mallikappaleet jalkineista mitä heillä on mallistossaan ja asiakas voi tilata kengät heiltä, mutta ne tuotetaan vasta sen jälkeen tehtaalla, kun tilauksia tiettyyn malliin on tullut tarpeeksi paljon. Näin brändit välttyvät ylimääräisestä rahan menetyksestä varastojen ylläpitämiseen. Juuri tuotannollisten haasteiden ja kalleuden takia Tuuliakin on päättänyt jättää jalkineen pois suunnitelmistaan osaksi ensi talven mallistoaan, ainakin tällä hetkellä. Sitä ei koskaan tiedä, jos siihen palataan

jossakin vaiheessa, mutta näin uuden brändin lanseerauksen alla, on se liian suuri taloudellinen haaste ja riski. Ymmärrän tämän päätöksen täysin ja olen itse samaa mieltä, että tässä vaiheessa on parempi jättää asia hautomaan ja katsoa ensin miten uusi brändi otetaan vastaan ja selvittää onko sen alla kysyntää jalkineelle vai ei. Uskon siihen, että aika näyttää onko tämän hintaluokan jalkineelle kysyntää kohderyhmälle, jolle uutta brändiä luodaan. Koska lopullinen myyntihinta suunnitelmissa olevalle saappaalle nousisi kuitenkin noin tuhanteen euroon, karsii se jo mahdollisia ostajaehdokkaita. Joten tässä tapauksessa maltti on valttia ja aika näyttää miten käy. Tästä huolimatta aion jatkaa saappaan suunnittelua ja kehittelyä eteenpäin, mutta se ei valitettavasti enää tule näkymään tässä opinnäytetyössä.

Lähteet

Aeworld (n.d). <https://aeworld.com/fashion/donatella-versace-chief-creative-officer-of-versace-shares-how-italy-is-at-the-heart-and-soul-of-the-fashion-house/>

Arsutoria school (n.d). <https://www.arsutoriaschool.com/>

Choklat, A. 2012 Footwear design. Laurence King, London

Davis, Fred (1986). Clothing and Fashion as Communication. Teoksessa: The Psychology of Fashion

Jokinen, T. (2001). Tuotekehitys. Helsinki: Otatieto.

Kaiser, S. B. 1998. The social psychology of clothing. Symbolic appearances in context. Toinen uudistettu painos. New York: Fairchild Publications

Laine , K. 2005. Minä, me ja muut sosiaalisissa verkostoissa. Keuruu: Otava

Lineapelle-fair (n.d). <https://www.lineapelle-fair.it/en>

Medium (n.d). <https://medium.com/@gatewaheysh41/does-shoe-heel-height-affect-posture-debunking-common-myths-95831871f89f>

Mokoa shoes n.d). <https://www.mokoashoes.com/hyvinvoivat-jalat>

Nurmi, A. 2021. Rakastan ja vihaan vaatteita. Kustantamo S&S

Ruohonen, S. 2001 Nuorten pukeutuminen: erottautuminen, elämyksiä, harkintaa. Joensuu university press

TIENI (n.d). <https://tieni.studio/>

Trade fair dates (n.d) <https://www.tradefairdates.com/>

Woodward, S. 2007. Why women wear what they wear. Oxford: Berg

Kuvalähteet

Kuva 2. Brändin logo (Tieni, n.d) <https://tieni.studio/>

Kuva 3. Arsutoria logo (Arsutoria, n.d <https://www.arsutoriaschool.com/>